



ಚಾಪ್ಲೈತೇ ವಿಷ್ಣುವಾಯೂ ಸ್ಮ ದೇವೌ ವೇದವ್ಯಾಸಾನಂದತೀರ್ಥಾಭಿಧಾನೌ

ಶ್ರೀವ್ಯಾಸ ಮಧ್ವ

(ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವಸಂಶೋಧನಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ)

ಪಾಜಕ, ೮೯/೨೪, ೩.ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಮೌಂಟ್ ಜಾಯ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್, ಹನುಮಂತನಗರ,
ಬೆಂಗಳೂರು-೧೯. ದೂರವಾಣಿ: (೦೮೦) ೨೬೬೦೨೮೦೨; ೨೬೬೦೧೦೧೧

ಸಂಪಾದಕರು : ಡಾ || ವ್ಯಾಸನಕೆರೆ ಪ್ರಭಂಜನಾಚಾರ್ಯ

ಸಂಪುಟ : ೭ - ಸಂಚಿಕೆ : ೫

ಶ್ರೀಜಯ (ಆಷಾಢ-ಶ್ರಾವಣ)

ಜುಲೈ ೨೦೧೪

ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಸೂಕ್ತಿ

ನ ಯತ್ರ ವೈಕುಂಠಕಥಾಸುಧಾಪಗಾ ನ ಸಾಧವೋ ಭಾಗವತಾಸ್ತದಾಶ್ರಯಾಃ |

ನ ಯತ್ರ ಯಜ್ಞೇಶಮಖಾ ಮಹೋತ್ಸವಾಃ ಸುರೇಶಲೋಕೋಪಿ ನ ಯಾತಿ ಸೇವ್ಯತಾಮ್ ||

-ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತ (೫/೧೯/೨೪)

ಎಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕಥಾಮೃತದ ನದಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅವನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ
ಸಜ್ಜನರಾದ ಭಾಗವತರು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಯಜ್ಞಗಳಿಂದ
ಕೂಡಿದ ಮಹೋತ್ಸವಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದು ದೇವಲೋಕವಾದರೂ ಸಹ
ಸೇವ್ಯವೆನ್ನಿಸಲಾರದು.

ಶ್ರೀಮಧ್ವಸೂಕ್ತಿ

ಗುರೋರ್ವಿದ್ಯಾಹೃತಿಯಾರ್ ತು ಸ ಆಹಾರ ಇತಿ ಸ್ತುತಃ |

ತಚ್ಛುದ್ಧೌ ಜ್ಞಾನಶುದ್ಧಿ ಸ್ಯಾಜ್ಞಾನಶುದ್ಧೌ ಸ್ಥಿರಾ ಸ್ತುತಿಃ ||

ಸ್ತುತಿಶ್ಲೇಷೈರ್ ತ್ವಾಪರೋಕ್ಷಂ ಹರೇರ್ಮೋಕ್ಷಸ್ತತೋ ಭವೇತ್ ||

- ಇತಿ ಸಾಧನ ನಿರ್ಣಯೇ (ಘಂಡೋಗ್ರೋಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯ)

ಗುರುಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಆಹಾರ ಎನ್ನಿಸುವುದು. ಅದು ಶುದ್ಧ-
ವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಜ್ಞಾನವು ಶುದ್ಧವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಸ್ತುತಿ
ಲಭಿಸುವುದು. ಸ್ತುತಿಯು ಸ್ಥಿರವಾದಾಗ ಶ್ರೀಹರಿಯು ದರ್ಶನ ನೀಡುವನು. ಬಳಿಕ ಮೋಕ್ಷ
ಲಭಿಸುವುದು.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

01. ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಸೂಕ್ತಿ - ಶ್ರೀಮದ್ಭವಸೂಕ್ತಿ	1
02. ಹರಿದಾಸರ ಸೂಕ್ತಿರತ್ನಗಳು - ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಸೂಕ್ತಿರತ್ನಗಳು	3
03. ಗಾಯತ್ರೀಭಾಷ್ಯರೂಪಃ ಅಸೌ - 64 - ಶ್ರೀಶ್ರೀವಿದ್ಯಾಧೀಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು	4
04. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾಮಾರ್ಥಚಂದ್ರಿಕಾ - 63 - ಶ್ರೀಶ್ರೀವಿದ್ಯೇಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು	6
05. ಕಾಳಜಿ - ಶ್ರೀಶ್ರೀವಿಶ್ವಪ್ರಸನ್ನತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು	8
06. ಸಂಪಾದಕೀಯ : ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಲ್ಲದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹ	9
07. ಸ್ವನಿಗೂಹನದಲ್ಲೂ ಭಗವದನುಸಂಧಾನ - ಪಂ. ಶ್ರೀ ಸಗ್ರಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಉಪಾಧ್ಯ	13
08. ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳ - ಮಳಬೇಡ - ಡಾ. ವ್ಯಾಸನಕೆರೆ ಪ್ರಭಂಜನಾಚಾರ್ಯ	16
09. ಗ್ರಂಥವಿಮರ್ಶೆ	23
10. ಶ್ರೀವಿದ್ಯೇಶತೀರ್ಥರ 'ಷಷ್ಟ್ಯಬ್ದ'ದ ಫಲಶ್ರುತಿ 'ವಿರೋಧೋದ್ಧಾರ'ದ ವಿಕಸನ - ಪಂ. ಶ್ರೀ ಸಗ್ರಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಉಪಾಧ್ಯ	41
11. ಮಾಸದ ವಿಶೇಷಗಳು	43

★ ★

ರಕ್ಷಾಪುಟ (೧)ರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದವರು : ವೇದಾಂತ ಶಿರೋಮಣಿ
ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿಠಲೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಮೈಸೂರು - ರಕ್ಷಾಪುಟ (೪)ರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದವರು :
ಡಾ. ಜಯಂತ ವ್ಯಾಸನಕೆರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - ರಕ್ಷಾಪುಟಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ : ಶ್ರೀ ಪ್ರವೀಣ ಕಟ್ಟಿ

ಚಂದಾ ವಿವರ

ಆಜೀವಚಂದಾ : ರೂ 5000.00

ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ : ರೂ. 600.00; ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ : ರೂ. 10.00

ವಿ.ಸೂ:-

- 1) ರೂ.15,000ಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವಸಂಶೋಧನಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಸದಸ್ಯರಾಗುವವರಿಗೆ ಸರ್ವಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು, ಮಹಾಭಾರತತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯ, ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ, ಸುಮಧ್ವವಿಜಯ, ಸಂಗ್ರಹರಾಮಾಯಣ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕಾಶನದ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಲಬ್ಧ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಉಚಿತ.
- 2) ಅದರೊಂದಿಗೆ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಹರಿದಾಸರ ಸೂಕ್ತಿರತ್ನಗಳು

(ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ - ವ್ಯಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಕನ್ನಡ ಆವಿಷ್ಕರಣ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಸಪೀಠದ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದ ಹಿರಿಮೆ ಹರಿದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ್ದು. ಅದರಿಂದ ಆಯ್ದ ಸೂಕ್ತಿರತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿತಿಂಗಳೂ ಈ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು).

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಸೂಕ್ತಿರತ್ನಗಳು

ಎಡಕೆ ಬಾವಿಯುಂಟು ಬಲಕೆ ಕೆರೆಯು ನೋಡು
ಮುಂದೆ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ಹಬ್ಬಿದೆಯೊ ಎಲೊ ದೇವ
ಹಿಂದೆ ಹುಲಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬರುತಲಿದೆ
ಯಾರಿಗೆ ಯಾರೋ ಪುರಂದರವಿಠಲ ||

★★

ಗರ್ಭವಾಸ ಗಿರ್ಭವಾಸ ಜನನ ಗಿನನ
ಮರಣ ಗಿರಣ ದುಃಖ ಗಿಖ್ವಿ ಪ್ರಾ-
ರಬ್ಬ ಗೀರಬ್ಬ ಆಗಾಮಿ ಗೀಗಾಮಿ
ಸಂಚಿತ ಗಿಂಚಿತ ಎಲ್ಲ ಪುರಂದರವಿಠಲ ||

★★

ಆರು ಮುನಿದು ನಮಗೇನು ಮಾಡುವರಯ್ಯ
ಆರು ಒಲಿದು ನಮಗೇನು ಕೊಡುವರಯ್ಯ
ಕೊಡಬೇಡ ನಮ್ಮೊಡಲಿಗೆ ಶುಸವನು
ಈಯಲು ಬೇಡ ನಮ್ಮ ಶುನಕಗೆ ತಳಗಿಯ
ಆನೆ ಮೇಲೆ ಪೋಪಗೆ ಶ್ವಾನ ಮುಟ್ಟಬಲ್ಲದೆ
ದೀನನಾಥ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ ಸಾಕು
ಆರು ಮುನಿದು ನಮಗೇನು ಮಾಡುವರಯ್ಯ ||

★★

ಹೆಂಡತಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪ ಗಂಡನಿಗುಂಟು
ಗಂಡ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಹೆಂಡತಿಗುಂಟು
ಹೆಂಡತಿ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ಗಂಡಗಿಲ್ಲ
ಗಂಡ ಮಾಡಿದ ಪಾಪ ಹೆಂಡತಿಗಿಲ್ಲ
ಜೀವಜೀವರ ಭೇದ ನೀನೆ ಉದ್ಧರಿಸಯ್ಯ ಪುರಂದರವಿಠಲ ||

★★

ಗಾಯತ್ರೀಭಾಷ್ಯರೂಪಃ ಅಸೌ - ೬೪

(ಅನುಗ್ರಹಲೇಖನ)

- ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಶ್ರೀವಿದ್ಯಾಧೀಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು

ಪಲಿಮಾರು ಮಠ, ಉಡುಪಿ.

ಪುಲಹಾಶ್ರಮ

ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಹೊಳೆಯನ್ನೇ ಹರಿಸಿದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ಮೆರೆದ ಭರತನು ತನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯ ಅಂತಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿದ. ಕಾನನ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದ. ವನದತ್ತ ಪಯಣ ಭರತ ಮಹಾರಾಜನದ್ದು. ಜಗದ “ಅವನ” ಗೈಯುವ ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೆ ಪಯಣದ ಪರಿಶುದ್ಧ ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಜೀವನ ಆತನದ್ದು. ಇದು ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಆಶ್ರಮ. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರುವ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಜೀವನ ಈ ವಾನಪ್ರಸ್ಥದ್ದು. ಇದೊಂದು ಈ ರೀತಿಯ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ರೀತಿಯ ಜೀವನ ಅರ್ಥ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಕ್ಕೂ ಭಾಗವತ ಕಾಲದ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳಿಗೂ ಅಜ-ಗಜಗಳ ಅಂತರ. ಶಬ್ದಮಾತ್ರ ಸಮಾನ ಆದರೆ ಅಂದಿನ ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಈ ಆಶ್ರಮ ಜೀವನ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅನುಕರಣೀಯ. ಹಾಗಾಗಿ ಭರತನ ಈ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮವೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುಕರಣೀಯ - ಅನುಸರಣೀಯ.

ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಬಯಸಿ ಕುಲಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಅನುವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ “ಯಥಾದಾಯಂ ವಿಭಜ್ಯ” - ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಂಚಿದ ತೃಪ್ತಿಯ ಜೀವನ ಭರತನದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರದ್ದೋ, ಯಾವುದೋ ರೀತಿಯ ಬಲತ್ಕಾರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತೆರಳುವ ವೃದ್ಧರ ಸ್ಥಿತಿ ಶೋಚನೀಯ. ಮಕ್ಕಳೇ ತಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿ, ಸಂಪತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೋಚಿ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಹಿರಿಯರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಭಾರವಾಗಿಯೇ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಸೇರುವುದು ಇಂದಿನ ನಾಗರಿಕತೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ವೃದ್ಧರಿಗೆ ದುಃಖದ ವೃದ್ಧಿಯ ಭಾರದ ಬರಡು ಜೀವನ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂದಿನ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಯ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ, ದುಃಖ ದುಮ್ಮಾನಗಳ ವೃದ್ಧಿಯ ಆಶ್ರಮ. ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯೇ ಮನೆಯ ಪರಿತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ. ಮನಸ್ಸಿನ ಈ ತುಮುಲ ಈ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ಶಮನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ವೃದ್ಧಿಸುವಂತಹದ್ದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳೂ ವೃದ್ಧಿಸುವಂತಹದ್ದೇ ಈ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ. ಗತವೈಭವಗಳು ನೆನಪಾದಂತೆ ಅರಗಿಸಲಾಗದ ಶ್ರಮದ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಇದು.

ಆದರೆ, ಭರತನ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಅತ್ಯಪೂರ್ವ. ತಪಸ್ಸು ವೃದ್ಧಿಸುವ ಆಶ್ರಮ. ಭಗವದಾರಾಧನೆ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರಮನಂತೆ ವೃದ್ಧಿಸುವ ಪರ್ವಕಾಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಈ ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕಾರಕ್ಕೆ ಭರತನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬಲತ್ಕಾರಗಳಿಲ್ಲ - ಒತ್ತಾಯಗಳಿಲ್ಲ.

ಹಾಗಾಗಿ ಭರತನು ಈಗಿನ ವೃದ್ಧರಿಗಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಪರೀತ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾನು ಭಾರವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನೇ ತನ್ನ ಸರ್ವ ಸಂಪತ್ತಿನ ಅಧಿಕಾರದ ಭಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಇಳಿಸಿ- ಹೊರಿಸಿ, ಆನಂದಮಯನಾಗಿಯೇ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ. ಭಾಗವತ ಹೇಳುವಂತೆ “ಪರಾಂ ನಿರ್ವೃತ್ತಿಂ ಆಪ”, ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ ಒಂದು ರೀತಿ ವೃದ್ಧಿಯ- ಸಮೃದ್ಧಿಯ - ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಆಶ್ರಮವಾಗಬೇಕು. ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಪಡುವ, ಮನಃ ಕ್ಲೇಶಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದ, ಭಗವಂತನನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿ - ಮೆಚ್ಚಿಸಿ - ಒಲಿಸುವ ಆತ್ಮಪೂರ್ವ ಸಾಧನವಾಗಬೇಕು ಈ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮ. ಹಾಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಬದುಕು ಸಾರ್ಥಕ.

□□

- ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ -

ಸಮಾರಂಭದ ವೈಭವಕ್ಕೆ ಕರೆಯೋಲೆಯ ಆಡಂಬರ ಮಾರಕವಾಗದಿರಲಿ

ವ್ಯಾಸಮಧ್ವ ಮಾಸಿಕದ ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆಯೋಲೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದು ಅಭಿನಂದನೀಯ.

ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಅದಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂತೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬದುಕಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಘಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕರೆಯೋಲೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಸರಳತೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಆಯಾ ಸಮಾರಂಭದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವ ಭಗವದ್ಗುಪ್ತ ಅನುಸಂಧಾನದೊಂದಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನಷ್ಟೇ ಹೊತ್ತಿರುವ ಕರೆಯೋಲೆಯ ಆಡಂಬರದಿಂದ ಆಯಾ ಸಮಾರಂಭದ ವೈಭವವನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಮಾನಸಿಕಧರ್ಮ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಅದು ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೇಷಭೂಷಣಗಳ, ತಿಂಡಿ-ತಿನಿಸುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವ ವೈಪ್ರೋಚಿಗ ಹೇಗೆ ಕೊನೆಯ ಗಡು ಇಲ್ಲದ ಎಷ್ಟು ದಂದುವೆಚ್ಚಕ್ಕೂ ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವ ದುಃಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಾಗುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅಮಂತ್ರಣಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಆಡಂಬರದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ವೈಪ್ರೋಚಿಗ ಇಳಿದರೆ ಕೊನೆ ಗಡು ಇಲ್ಲದಷ್ಟೂ ಅದು ಮುಂದುವರೆಯಬಹುದು. ಹೆಸರಿನ ದುರಾಸೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವೈಭವೀಕರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಜಕರಾಗಿ ಬಂದರೂ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಕ್ಕೆ ನೀಡುವಂತೆ ತಿಳಿಹೇಳುವಂತಾಗಬೇಕು.

ಅಮಂತ್ರಣಪತ್ರಿಕೆಯ ವೈಭವದಿಂದ ಸಮಾರಂಭದ ವೈಭವವನ್ನು ತೂಗುವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಸಪ್ತಗಾದ ಅಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಸಮಾರಂಭದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾದೀತಾದರೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಮನಸ್ಸು ಆ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರದಿರಲಾರದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಠ-ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೇ ಅದರ್ಶವಾಗಿ ಅನುಕರಿಸುತ್ತಿರುವ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆಯೋಲೆಗಳ ಸರಳೀಕರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಠ-ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಮಾದರಿ ಆಗಬೇಕು. ಅಮಂತ್ರಣಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಕೆತ್ತಿಗೊದು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಠ-ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕು.

- ಲೇ. : ಪಂ. ಶ್ರೀ ಸಗ್ರಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಉಪಾಧ್ಯ

ಕೃಷ್ಣನಾಮಾರ್ಥಚಂದ್ರಿಕಾ - ೬೩

(ಅನುಗ್ರಹಲೇಖನ)

- ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಶ್ರೀವಿದ್ಯೇಶತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು
ಭಂಡಾರಕೇರಿ ಮಠ

ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭಃ

ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಃ ಸದೃಶೀ ಪ್ರಭಾ ಭಗವತಃ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯೇತಿ ಭಾವಃ | ನನು
ಭಗವದ್ಗೀತಾಯಾಂ ವಿಶ್ವರೂಪಪ್ರದರ್ಶನಕಾಲೇ -

ದಿವಿ ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರಸ್ಯ ಭವೇದ್ಯುಗಪದುಷ್ಟಿತಾ |

ಯದಿ ಭಾಃ ಸದೃಶೀ ಸಾ ಸ್ಯಾದ್ಭಾಸಸ್ತಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ||

ಇತಿ ವಚನೇನ ಭಗವತಃ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಸಹಸ್ರಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭತ್ವಮುಕ್ತಮ್ |
ತದ್ವಿರೋಧೇನ ಕಥಂ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭತ್ವಮುಚ್ಯತೇ ಇತಿ ನ ಶಂಕ್ಯಮ್ |
ಅಧಿಕಾರಿಭೇದೇನ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭತ್ವಂ, ಸಹಸ್ರಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭತ್ವಂ
ಚ ಯುಜ್ಯತೇ | ಕೇಷಾಂಚಿದಧಿಕಾರಿಣಾಂ ಭಗವಾನ್ ಸಹಸ್ರಸೂರ್ಯಪ್ರಭತ್ವೇನ,
ಕೇಷಾಂಚಿತ್ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭತ್ವೇನ, ಕೇಷಾಂಚಿದುತ್ತಮಾನಾಂ ಅಮಿತ-
ಸೂರ್ಯಸಮಪ್ರಭತ್ವೇನ ಚ ದೃಶ್ಯತೇ |

ಅತಃ ಏವ ಅಧಿಕಾರಿಭೇದಪ್ರಯುಕ್ತದರ್ಶನಭೇದವಿವಕ್ಷಯಾ ಪರಶು-
ರಾಮಃ “ಸಹಸ್ರಲಕ್ಷಾಮಿತಭಾನುದೀಧಿತಿಃ” ಇತಿ ಆಚಾರ್ಯಮಧ್ವೇನ ಭಾರತ-
ತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯೇ ವರ್ಣಿತಃ |

ಅಥವಾ, ಕೋಟಿಸೂರಿಭಿರಸಮಾ ಅಸದೃಶೀಪ್ರಭಾ ಜ್ಞಾನಪ್ರಭಾ ಯಸ್ಯ ಸ
ತಥೋಕ್ತಃ | ಕೋಟಿಪಂಡಿತಾನಾಂ ಜ್ಞಾನಾನಾಂ ಮೇಲನೇ ಯಾವತೀ ಜ್ಞಾನಪ್ರಭಾ
ಸಾಽಪಿ ಭಗವತಃ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಜ್ಞಾನಪ್ರಭಯಾ ಸಮಾ ನ ಭವೇದಿತಿ ಭಾವಃ | ಅತಃ ಏವ
ಭಗವತಃ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಕುರುಸಭಾಯಾಂ ವಕ್ಷ್ಯಮಾಣಾಯಾಃ ವಾಚೋಗುಣಾನ್ ವೇತ್ನುಂ
ತದನ್ಯಸ್ಯ ನಿರವಧಿಕಸರ್ವಜ್ಞತ್ವಾಭಾವೇನಾಸಮರ್ಥತ್ವಾತ್ ತದ್ರೂಪಃ ಪರಶುರಾಮಃ
ಸಶಿಷ್ಯೋ ವ್ಯಾಸಶ್ಚ ಹಸ್ತಿನಪುರಂ ತದ್ಗುಣಾನ್ ವೇತ್ನುಮಗಾತಾಮ್ | ತದುಕ್ತಂ ಚ
ಭಾರತತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯೇ -

ಏಕೋಽಪಿ ವಿಷ್ಣುಃ ಸ ತು ಭಾರ್ಗವಾತ್ಮಾ ವ್ಯಾಸಃ ಸಶಿಷ್ಯಸ್ತದನನ್ಯದೃಶ್ಯಃ |

ಯಯಾ ತದುಕ್ತೇಹಿ ಗುಣಾನ್ ಪ್ರವೇಶ್ತುಂ ನಾನ್ಯೋ ಹಿ ಶಕ್ತ್ಯಮೃತೇ ಯತಃ ಪ್ರಭುಮ್ ||

ಅಥವಾ, ಶೂರಃ ಸೂರ ಇತಿ ದ್ವಿರೂಪಕೋಶಾತ್ ಸೂರಶಬ್ದಃ ಶೂರವಾಚೀ | ತಥಾ
ಚ ಕೋಟಿಸೂರಾಃ(ಶೂರಾಃ) ಅಸ್ಯ ಸಂತೀತಿ ಕೋಟಿಸೂರಿತಿ ಕೋಟಿಶೂರಸೇನಾನಾಯಕಃ

ಕಾಲಯವನೋ ಜರಾಸಂಧಾದಿಶ್ಚಗೃಹ್ಯತೇ | ಕೋಟಿಸೂರಿಣೋಽಪಿ ಬಹುಸೇನಾವೃತಸ್ಯಾಪಿ
ಕಾಲಯವನಾದೇಃ ಅಸಮಃ = ಅಸದೃಶಃ ಪ್ರಭಃ (ಭ ಉಗ್ರಭಾವೇ) ಭಯಪ್ರದ
ಪ್ರಕೃಷ್ಟೋಗ್ರಭಾವವಾನ್ ಯೋ ಹಿ ಸ ತಥೋಕ್ತಃ | ಬಹುಸಂಖ್ಯಾಕಸ್ಯನ್ಯೋಪೇತ-
ಕಾಲಯವನಾದೇರಪಿ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೋ ನ ಬಿಭೇತಿ, ಪ್ರತ್ಯುತ ತ ಏವ ಏಕಾಕಿನಃ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯೋಗ್ರಭಾವೇನ ಪುರತೋ ನ ತಿಷ್ಠತೀತಿ ಭಾವಃ |

ಅಥವಾ, ಕೋಟಿಸೂರಿಣಾಂ (ಜ್ಞಾನಿನಾಂ) ಅಸಮಸ್ಯ ಅಸದೃಶಸ್ಯ ಮೋಕ್ಷಾಖ್ಯ-
ಪುರುಷಾರ್ಥಸ್ಯ ಪ್ರಭಃ (ಭ ಔದಾರ್ಯೇ) ಪ್ರಕೃಷ್ಟೋದಾರಃ ಪ್ರಕೃಷ್ಟದಾತಾ ಇತಿ
ಯಾತ | 'ಉದಾರೋ ದಾತೃಮಹತೋಃ' ಇತ್ಯುಕ್ತಃ | ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇನುಷ್ಠಿತೇ
ದ್ವಾದಶಾಬ್ದಸತ್ತೇ ಮಾನವಾದಯಃ ಕೃಷ್ಣಾತ್ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಾನ್ ಮುಕ್ತಿಂ
ಚಾಪುರಿತ್ಯುಕ್ತಂ ಭಾರತತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯೇ -

**ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಾನಖಿಲಾನವಾಪ್ನುಸ್ತದರ್ಥಿನೋ ಮುಕ್ತಿಮಪೀಹ ಕೃಷ್ಣಾತ್ |
ಯಥೇಷ್ಟಪಾನಾಶನವಾಸಸೋ ಜನಾ ವಿಚೇರುರತ್ರಾಮರಮಾನವಾದಯಃ || ಇತಿ |**

ಯದಾ ಸಾಧಾರಣಯೋಗ್ಯಜನಾ ಅಪಿ ಕೃಷ್ಣಾತ್ ಧರ್ಮಾದಿಪುರುಷಾರ್ಥಚತು-
ಷ್ಟಯಮವಾಪ್ನುಸ್ತದಾ ಕಿಮು ವಕ್ತವ್ಯಂ ಬಹುಸೂರಿಣಾಂ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೋಽಸದೃ-
ಶಮೋಕ್ಷಪ್ರದಾತಾ ಇತಿ |

□□

ಶ್ರೀಪೇಜಾವರ ಅಧೋಕ್ಷಜ ಮಠ, ಉಡುಪಿ

ಶ್ರೀಶ್ರೀಶ್ರೀವಿಶ್ವಪ್ರಸನ್ನತೀರ್ಥಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರು ತಮ್ಮ 27ನೇ ಪಾದಯಾತ್ರೆ-
ಯನ್ನು ದೇವಪ್ರಯಾಗದಿಂದ ಬದರಿನಾಥದವರೆಗೆ ದಿನಾಂಕ: 11.09.2014ರಿಂದ
18.09.2014ರವರೆಗೆ ನಡೆಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಶ್ರೀಪಾದಂಗಳವರ ಪಾದಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ
ಪಾಲೊಳ್ಳಲು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ತಾ|| 10.09.2014ರ ರಾತ್ರಿ ಒಳಗೆ ದೇವಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ
ಬಂದು ಸೇರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ದೇವಪ್ರಯಾಗದಿಂದ ಸುಮಾರು 7 ಕಿ.ಮಿ., ದೂರದಲ್ಲಿರುವ
ಭಾಗೇಶ್ವರದ ಶ್ರೀಶಿವಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಬೇಕು. ಬರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಪತ್ರಮುಖೇನ
ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕಾದ ವಿಳಾಸ :

ಪೇಜಾವರ ಅಧೋಕ್ಷಜ ಮಠ, ರಥಬೀದಿ, ಉಡುಪಿ

ದೂರವಾಣಿ :

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ - 9449082198, ಶ್ರೀ ರಘುನಾಥ - 9986258076

ಕಾಳಜಿ

(ಅನುಗ್ರಹ ಲೇಖನ)

- ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಶ್ರೀವಿಶ್ವಪ್ರಸನ್ನೇರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು

ಕಿರಿಯಪಟ್ಟ ಪೇಜಾವರ ಅಧೋಕ್ಷಜ ಮಠ

ಹುಟ್ಟಿದಮಾನುಷ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವಾಗ ತನ್ನಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದು, ತನ್ನಬದುಕೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬದುಕಿದರೆ ಅವನು ಬದುಕಬೇಕು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅಂತಹವನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು. ಅಂತಹ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲೇ ಆದರೆ ನಿರೂಪಣೆ ಹೀಗಿದೆ.

ಕೃತೇ ತು ಮಾನವೋ ಧರ್ಮಃ ತ್ರೇತಾಯಾಂ ಗೌತಮಃ ಸ್ತುತಃ |

ದ್ವಾಪರೇ ಶಾಂಖಿಲಿಖಿತಃ ಕಲೌ ಪಾರಾಶರಃ ಸ್ತುತಃ ||

ಎಂದು. ಹೀಗೆ ಕಲಿಯುಗದ ಧರ್ಮವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಪರಾಶರ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ, “ಷಟ್ಕರ್ಮ ನಿರತೋ ವಿಪ್ರಃ ಕೃಷಿಕರ್ಮಾಣಿ ಕಾರಯೇತ್” ಎಂದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ವಿಹಿತವಾದ ಷಟ್ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದವನು ಕೃಷಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಹೊತ್ತಿಗೂ ಕೆಲವು ಅಗತ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹಲಮಷ್ಟಗವಂ ಧರ್ಮ್ಯಂ ಷಡ್ಗವಂ ಮಧ್ಯಮಂ ಸ್ತುತಮ್ |

ಚತುರ್ಗವಂ ಸ್ತುತಸಾನಾಂ ದ್ವಿಗವಂ ವೃಷಘಾತಿನಾಮ್ ||

ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಲವನ್ನುಳುವೆ ಮಾಡಲು ವೃಷಭಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು - ಉಳುವೆ ಮಾಡುವ ನೇಗಿಲಿನ ನೊಗಕ್ಕೆ ಎಂಟು ವೃಷಭಗಳನ್ನು ಹೂಡಬೇಕು. ಅದು ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮತ. ಆರು ವೃಷಭಗಳನ್ನು ಹೂಡುವುದು ಮಧ್ಯಮ, ನಾಲ್ಕು ವೃಷಭಗಳನ್ನು ಹೂಡುವವ ಕ್ರೂರಿ ಎನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಎರಡೇ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೂಡಿದರೆ ಗೋ ವೃಷಭ ಹತ್ಯೆಗೆ ಸಮಾನ.

ಕ್ಷುದ್ಧಿತಂ ತೃಷಿತಂ ಶ್ರಾಂತಂ ಬಲೀವದರ್ಶಂ ನ ಯೋಜಯೇತ್ |

ಹೀನಾಂಗಂ ವ್ಯಾಧಿತಂ ಕ್ಲೇಬಂ ವೃಷಂ ವಿಪ್ರೋ ನ ವಾಹಯೇತ್ ||

ಸ್ಥಿರಾಂಗಂ ನೀರುಜಂ ದೃಪ್ತಂ ವೃಷಭಂ ಷಂಡವರ್ಜಿತಮ್ |

ವಾಹಯೇದ್ಧಿವಸಸ್ಯಾರ್ಥಂ ಪಶ್ಚಾತ್ ಸ್ನಾನಂ ಸಮಾಚರೇತ್ ||

ಹಸಿದ, ಬಾಯಾರಿದ, ಬಳಲಿದ ವೃಷಭವನ್ನು ಹೂಡಬಾರದು. ಯಾವುದೇ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಉನತೆಯುಳ್ಳ, ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ, ನಪುಂಸಕವಾದ ವೃಷಭವನ್ನು ಹೂಡಬಾರದು. ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಅಂಗಾಂಗಗಳುಳ್ಳ, ರೋಗರಹಿತವಾದ, ಷಂಡವಲ್ಲದ, ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ವೃಷಭಗಳನ್ನು ಹೂಡಬೇಕು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದವರೆಗೆಷ್ಟೇ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಳಿಕ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಆಹಾರ ನೀಡಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಕೊಡಬೇಕು.

ಗೋವುಗಳು - ಗೋವೃಷಭಗಳ ಬಗೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಗೆ, ಋಷಿ-ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಕಾಳಜಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟಾದರೂ ನಮಗೂ ಬರಲಿ.

□□

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಲ್ಲದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹ

ಮಧ್ಯಮತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಇರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವಂತಹ ಸಂಗತಿ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದರ್ಶನಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರಾವ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಏಕತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸಣ್ಣ ಹಿರಿಮೆಯೇನಲ್ಲ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತ ಇತರ ದರ್ಶನಗಳಿಗಿಂತ ಅತ್ಯಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುವ ವಿಶಿಷ್ಟಸಿದ್ಧಾಂತ.

ಆದರೆ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಠಭೇದವಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸಿದ್ಧವೇ ಆದ ವಿಚಾರ. ಘಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗೆ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಸ್ಪರದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. ಘಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ವವಿದಿತ. ಏಕಾದಶೀ ಆಚರಣೆ, ಕೆಲವು ಹಬ್ಬ-ಹುಣ್ಣಿಮೆಗಳ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು, ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಗ್ರಾಹ್ಯಗ್ರಾಹ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಭೇದ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ, ಆದರೆ ಇವುಗಳು ಯಾವುವು ಸಹ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲ ಬೃಂದಾವನದ ಸ್ಥಳದ ಬಗೆಗಿನ ವಿವಾದವು ಈ ಬಗೆಯದಾಗಿರದೆ ಮಠಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹುದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಈ ವಿವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಹೊಸತರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವೆನ್ನಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದಕರಿಂದ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಮೀರಿದ, ಔಚಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಿಂದನೆಗೆ ಎಡೆ ನೀಡುವ, ಇತರರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಲೇವಡಿ ಮಾಡುವ, ವಿನಾಕಾರಣ ಪದಗಳ ಜಗ್ಗಾಟ ನಡೆಸಿ ಶುಷ್ಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಉತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಪ್ರಸಕ್ತ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಿಷಯ ಗೌಣವೆನ್ನಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಭೇದ ಉಲ್ಬಣಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವಿವಾದಿತ ವಿಷಯಗಳ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವುದು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ ಇರುವ ವಿಚಾರವೂ ಸಹ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವಂತಾಗಿದೆ. ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಲ್ಬಣಿಸಿ ಅದು ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಹಿತಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವಂತಾಗಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಉಭಯ ಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಆ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಏಕತೆಗೆ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಹೊಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇಲ್ಲಿಯ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ.

ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ಮತ್ತೊಂದಿದೆ. ಉಭಯ ಪಕ್ಷ-ದವರೂ ತಮ್ಮ ನಿಲುವಿನ ಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ಮಠಾಧೀಶರ, ವಿದ್ವಾಂಸರ, ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳ ಹೊಸ ಉಪಕ್ರಮ. ಹಾಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡುವವರು ಆ ಪಕ್ಷದವರ ವಾದ ಸಮಂಜಸ, ಉತ್ತಮ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲ, ಸಾರ್ಥಕ ಪರಿಶ್ರಮ ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ

ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷದವರ ಗ್ರಂಥಗಳ ವಾದಸರಣಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನದ ಮಾತಂತೂ ದೂರವೇ ಉಳಿಯಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡುವ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಂತೂ ಸಂಪ್ರದಾಯ ತಿಳಿಯದ ಇತರ ಪಂಗಡದವರಾಗಿದ್ದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರದ ತಲೆಬುಡಗಳೂ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲಿನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಮಾನ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಥನ ರೂಪದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ನೀಡಿಬಿಡುವರು. ಹೆಚ್ಚಿನವರಂತೂ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಪೀಡಿತವಾದ ಅದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುವರು. ಇಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಆಗುವ ಸಾಧನೆ ಏನು? ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸ್ವಪಕ್ಷೀಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹುತತ್ವವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಪಕ್ಷೀಯರು ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹುತತ್ವ ಬರುವ ಸಂಭವವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಮೇಲೆ ಇವುಗಳು ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗರಿಗೆ ವಿಷಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿದವರ ಮೇಲಿನ ರಾಗ, ದ್ವೇಷಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಲ್ಲದ ಪೂರ್ವಗ್ರಹವು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು. ಕೊನೆಗಂತೂ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ವಾದಕಥೆಯ ಜಾಡು ತಪ್ಪಿ ವಿತಂಡಾವಾದದಲ್ಲಿಯೇ ಪರ್ಯವಸಾನಗೊಳ್ಳುವುದು. ಆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಚರ್ಚೆಯ ಜಾಡೇ ತಪ್ಪುವಂತಾಗುವುದು. ಬಣಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ. ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಂಬಂಧದ ಇಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡುವವರು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದರಿಂದ, ವಿಷಯವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಜಟಿಲವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮದತ್ತ ಸಾಗುವುದು. ಮುಂದಿನ ಪರವಿರೋಧಿಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ವಿಚಾರದೊಂದಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿದವರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಸಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳು ಇಣುಕುವಂತಾಗುವುದು. ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತಿಮಾತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಸಮಾಜದ ಏಕತೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಭಂಗ ಒದಗುವುದು. ಕೇವಲ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಹತ್ತಾರುಪಟ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಅಪ್ರಸಕ್ತವಾದ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳು ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ರಾಗದ್ವೇಷಗಳು ಉಲ್ಬಣಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸ್ವರೂಪವೇ ಬದಲಾಗಿ ಬಿಡುವುದು; ಅಪ್ರಸಕ್ತವೆನ್ನಿಸುವ ಇತರ ವಿವಾದಗಳಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವಂತಾಗುವುದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉಲ್ಬಣಿಸುವುದು.

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡುವವರು ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಬಲಾಬಲಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ತಾವು ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಷ್ಟು ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಪಡೆದಮೇಲಷ್ಟೇ ಅದನ್ನು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವುದು ಮೊದಲ ಕರ್ತವ್ಯ. ಗ್ರಂಥದ ಗಾತ್ರವನ್ನೋ, ಮುದ್ರಣದ ಸೊಬಗನ್ನೋ ನೋಡಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆ ನೀಡುವುದು ಸರ್ವಥಾ ಉಚಿತವೆನ್ನಿಸದು. ಪೀಠಾಧೀಶರು, ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಾಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಭೇದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಸರ್ವಥಾ ತಪ್ಪುವಂತಾಗುವುದು. ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಆಮಿಷ, ದೊರೆತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಋಣ ಸಂದಾಯ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇದು ಮತ್ತಷ್ಟು

ಆಳವಾಗುವುದು. ಅಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಭಯ ಪಂಗಡದವರು ನೇರವಾದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಹ ಹಿತಕರ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಉಭಯರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವಂತಹ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗುವಂತೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು ಇಂತಹವರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು.

ಉಭಯ ಪಕ್ಷದವರೂ ಸಹ ವಿನಾಕಾರಣವಾಗಿ ಇತರರು ನೀಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಾಣುವ ಭವಿಯಿಂದ ಸಹ ಹೊರಬರಲೇಬೇಕು. ಸೂಕ್ತ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಬೆಂಬಲದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಅದು ಸ್ಥಿರಪಡುವುದು ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಲೇಖಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರಬೇಕು. ಕೇವಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದ ಸತ್ಯವು ರೂಪಗೊಳ್ಳಲಾರದು ಎಂಬ ಪರಮಸತ್ಯವನ್ನು ಉಭಯರೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅದರಂತೆ ಸತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಬಲದಿಂದಾಗಿ ಬದಲಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯತ್ತ ತೊಡಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕರ ನಿಜವಾದ ಯಶಸ್ಸು ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿನಾಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರನ್ನು ವಾದರಂಗಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ತಂದಾಗ ಸಮಾಜದ ದುರಂತಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಅದೇ ಜಾಡನ್ನು ಹಿಡಿದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಾಜ ಬಲ್ಲದ್ದು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅದು ಮರೀಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚೆಯ ಜಾಡನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿ ಕಲುಷಿತ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ಅಸಂಭಾವಿತವಲ್ಲ.

ವಾಲಿ-ಸುಗ್ರೀವರ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವಾಲಿ-ಯನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸದೇ ಮರುಚಿಂತನೆಗೆ ಸುಗ್ರೀವನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದ ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ರಾಮಾಯಣದ ವಿವರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ದಿಕ್ಕಾಚಿ-ಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುಬಹುದು. ಉಭಯಪಕ್ಷದವರ ನಿಲುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧ್ಯಯನವಿಲ್ಲದ, ನಿರ್ಮಲತತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದದ, ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಾಗದ್ವೇಷಗಳಿಗೆ ಎಡೆ ನೀಡುವಂತೆ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದವರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಯೋಜಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ಉಭಯಪಕ್ಷದವರ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಮಂಡಿಸಲು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನೂ ಸಹ ನೀಡಿ ಖಚಿತವಾದ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಿರ್ಣಯ ನೀಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡುವ ಮಹನೀಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆಷ್ಟೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು; ಆದರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡುವ ಅವಸರದ, ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ವಿಘಟನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವಂತಹ ಮಹಾದುರಂತದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನಗೊಳ್ಳುವುದು. ಹಾಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದ ಜನಪ್ರಕಾಶನದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಸಹ ತಳ್ಳಿಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿವಾದಾತ್ಮಕವಾದ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರು ದೂರ ಉಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದರಂತೆ ಅಂತಹವರನ್ನು

ವಿನಾಕಾರಣ ವಿವಾದದ ರಂಗಕ್ಕೆ ಎಳೆದು ತರುವ ಉಭಯ ಪಕ್ಷದವರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಸಹ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದುದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಮಾತುಗಳು ವಿವಾದಾತೀತವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವ, ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀಡುವ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಠ-ಮಾನ್ಯಗಳು ಪ್ರಕಾಶನಪಡಿಸುವುದು ಸಹ ತರವಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಮಠದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಂಬಂಧದಿಂದಾಗಿ ಸಲ್ಲದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವಂತಹ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಳೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ನೇರವಾಗಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದಾಗ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಚಿಂತನೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಲಭಿಸಿ ವಿಷಯವು ನಿರ್ಣಯದ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆನಿಸುವುದು. ಇತರ ಮಠದ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ವಿಷಯಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಮಠದ ಅನುಯಾಯಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಭಿನ್ನಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಶಾಶ್ವತವೆಂಬಂತಹ ವೈಮನಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸಹ ಸುಸೂತ್ರ ನಡೆಯದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಮಠಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಣದ ನಿರ್ಣಯ ತಪ್ಪು ಎಂದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಆ ಮುನ್ನ ಹಾಡಿಹೋಗಲಾದ ತಿಳಿದವರಿಗೆ, ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮುಖಬಿಂಗಳಾಗುವುದು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುವ ಮನೋಭಾವದ ದುಷ್ಪ್ರಶಕ್ತಿಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸದಂತೆ ನಡೆಯುವ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಎಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂದು ವಹಿಸುವುದು ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಬದಲು ತಿಳಿದವರಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಒತ್ತಡ ತಂತ್ರ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದಾಗಿಯೇ ಬಣಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಕೆಡುಕಿನಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವುದು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹ ಆ ಬಣದ ವಾದದ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಚಕ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಕೊರತೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಅಗತ್ಯ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಸಾವಿರ ಬರಲಿ, ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಸಹ ಒಂದು ಸುಳ್ಳನ್ನು ಸತ್ಯ ಮಾಡಲಾರವು, ಸತ್ಯವನ್ನು ಸುಳ್ಳು ಮಾಡಲಾರವು. ಎಂದಿದ್ದರೂ ಜಯ ಸಲ್ಲುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಬದಲು ಪ್ರಮಾಣ ಸಂಗ್ರಹ, ಹಿರಿಯರ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮಾತ್ರ ಸೂಕ್ತ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹವು ಆ ಬಣದ ವಾದದ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುವವರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಅಪನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವವು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

□□

ಸ್ವನಿಗೂಹನದಲ್ಲೂ ಭಗವದನುಸಂಧಾನ

- ಪಂ। ಶ್ರೀ ಸಗ್ನಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ

ಮದ್ವವಿಜಯದ 'ಸಪಟಖಂಡಮಕಿಂಚನವತ್.....' ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸುದೇವನ ಮೂಲಕ ನಡೆದ "ಸ್ವನಿಗೂಹನ" - ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತತ್ವವನ್ನು ಮರೆ ಮಾಡುವಿಕೆಯ ಲೀಲೆಯ ಐದು ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲಾಗಿದೆ -

೧. 'ಅಕಿಂಚನ' - (ದರಿದ್ರ) ನಂತೆ ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೌಪೀನವಾಗಿ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನಷ್ಟೇ (ಸಪಟಖಂಡಮಕಿಂಚನವತ್)
೨. ಯಾವುದೋ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಥಾತ್ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಾದಿಗಳು (ಕ್ಷಚಿತ್... ಚರಣಾದಿಕಮ್)
೩. ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದ ವಾಯುದೇವರ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲಕ್ಕೆ ತೀರಾ ಬಗ್ಗದವರು (ಭುವನಭರ್ತುಃ ಸ್ವವಿಭವಾನುಚಿತಂ)
೪. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಂದಲೂ 'ಅಹೋ' - ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಉದ್ಗಾರವನ್ನು ಎತ್ತಲು ಯೋಗ್ಯ - ವಾದ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮರೆಮಾಡುವಿಕೆ (ಅಹೋ ಸ್ವನಿಗೂಹನಂ)
೫. ದೇವತೆಗಳ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದರ ವರ್ಣನೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಡೆಯುವಷ್ಟೂ ಇದು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು (ಸುರಸಭಾಸು ಕುತೂಹಲಮಾತನೋತ್)

ಮಾನುಷಂ ಚ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಪ್ರವಚನೇ ಚ

ದೇವತೆಗಳು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದಾಗ ಮನುಷ್ಯರಂತೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹೊರತು ತಮ್ಮ ಮೂಲರೂಪದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬಾರದು. ದೇವತೆಗಳ ಈ ಧರ್ಮವನ್ನು 'ಮಾನುಷ'ವನ್ನಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ ತೈತ್ತಿರಿಯೋಪನಿಷತ್ "ಮಾನುಷಂ ಚ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಪ್ರವೇಚನೇ ಚ" - ಎಂದು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದೆ. "ಮಾನುಷಂ ಮಾನುಷೋ ಧರ್ಮೋ ದೇವಾ ಅಪಿ ಹಿ ಮಾನುಷೇ ಮನುಷ್ಯವತ್ ಪ್ರವರ್ತಂತೇ ನೈವೈಶ್ವರ್ಯಪ್ರಕಾಶಿನಃ" - ಎಂಬ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀಮದ್ವರು ತೈತ್ತಿರಿಯೋಪನಿಷತ್ತಿನ ಆ ವಿಧಿಯ ಆಂತರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವರು.

ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ನವನೀತ ಲೀಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ

ಶ್ರೀಮದ್ವರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು (ಮ. ಭಾ. ತಾ. ನಿ ೧೩-೯, ೧೦) ನೀಡಿರುವರು :

ಪ್ರಜಾಯತೇ ಹಿ ಯತ್ ಕುಲೇ ಯಥಾಯುಗಂ ಯಥಾವಯಃ |

ತಥಾ ಪ್ರವರ್ತನಂ ಭವೇದ್ವಿಪೌಕಸಾಂ ಸಮುದ್ಭವೇ ||

ಇತಿ ಸ್ವಧರ್ಮಮುಕ್ತಮಂ ದಿವ್ಯಾಕಾಂ ಪ್ರದರ್ಶಯನ್ |

ಅಧರ್ಮಪಾವಕೋಽಪಿ ಸನ್ ವಿಡಂಬತೇ ಜನಾರ್ದನಃ ||

ದೇವತೆಗಳು ಯಾವ ಕುಲದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಯುಗದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವರೋ ಆ ಕುಲಾದಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು - ಎಂದು ದೇವತೆ- ಗಳಿಗೆ ಸೂಚ್ಯ ಸಂದೇಶ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡನು - ಅರ್ಥಾತ್ 'ಮಾನುಷಂ ಚ...' ಎಂಬ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಸಂದೇಶಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಸಂದಿದೆ.

ಆಭಾಸಕೋಽಸ್ಯ ಪವನಃ

ಆಭಾಸಕೋಽಸ್ಯ ಪವನಃ - ಎಂಬ ಪ್ರಮಾಣ ಸಾರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಗವಂತನ ನೇರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬನಾದ ವಾಸುದೇವರೂಪಿವಾದೇವನೂ ಶೈಶೀರಿಯೋಪನಿಷತ್ತಿನ ಸಂದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಿಡಂಬನೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿರುವನು.

ಕುತೂಹಲದ ಉದ್ದೇಶ

ಹೀಗೆ ಕೌಪೀನರೂಪವಾದ ವೇಷದಲ್ಲೂ ಆ ಕಡೆ, ಈ ಕಡೆ ಸಂಚಾರ ರೂಪವಾದ ನಡತೆಯಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯನಾದ ವಟುವೊಬ್ಬನನ್ನು ವಾಸುದೇವನು ಅನುಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ನೋಡಲು ಕುತೂಹಲವನ್ನು - ಆಸೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವುದರ ಉದ್ದೇಶ - ತಾವೂ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದಾಗ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ.

ಸ್ವನಿಗೂಹನವನ್ನೂ ಸಾಧನೆಯನ್ನಾಗಿ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದೇವತೆಯೂ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ತಾಳಿದಾಗ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಸ್ವನಿಗೂಹನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಲೇ ಇರುವರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ವಾಸುದೇವನ 'ಸ್ವನಿಗೂಹನ' ಯಾಕೆ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ಆಯಿತೆಂಬ ಸಂದೇಹ ಸಹಜ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನವೆಂದರೆ ವಾಸುದೇವ ಸ್ವನಿಗೂಹನವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬುದು. 'ಶ್ರುತಿಸ್ತುತೀ ಹರೇರಾಚ್ಛೇ..' ಎಂದಿರುವಂತೆ 'ಮಾನುಷಂ ಚ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಪ್ರವಚನೇ ಚ' - ಎಂಬ ಶ್ರುತಿಯ ಆದೇಶ ಭಗವಂತನ ಆದೇಶ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಈ ಆದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಅವತಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿದ್ದ. ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಅನುಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಸ್ವನಿಗೂಹನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಕೌಪೀನಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ "ಅಕಿಂಚನವತ್" ಎಂಬ ವಿಶೇಷಣವೂ ಚರಣಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ "ಕ್ಷಚಿತ್.." ಎಂಬ ವಿಶೇಷಣವೂ ವಾಸುದೇವನ ಸಾಧನೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದೆ. ಅಕಿಂಚನ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದ

ದರಿದ್ರ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಇದು ನನ್ನದೆಂಬ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ತೋರದವನೆಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಇದೆ. 'ನಮೋಽಕಿಂಚನವಿತ್ತಾಯ' - ಎಂಬ ಭಾಗವತದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಕಿಂಚನ ಶಬ್ದವನ್ನು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತನ್ನದೆಂಬ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲದವನೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಾಸುದೇವನ ಕೌಪೀನಧಾರಣೆ ತನ್ನ ದೇಹದ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನವನ್ನೇ ತೋರಿದ ಅವನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಾಗೆಯೇ, ಅವನ ಚರಣಾದಿಗಳೆಲ್ಲ 'ಕ್ಷಚಿತ್..' ಎಲ್ಲಿಗೋ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಳದ ಉಲ್ಲೇಖ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವೆನಿಸದ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗಷ್ಟೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವೆನ್ನಿಸಬಲ್ಲ ಭಗವಂತನ ಕಡೆಗೆಯೇ ಅವನ ಚರಣಾದಿಗಳು, ಅಂದರೆ ವಾಸುದೇವ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ನಿಲ್ಲುವುದು, ಅಡ್ಡಾಡುವುದು, ನಗುವುದು, ಮಾತನಾಡುವುದು - ಹೀಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನಲ್ಲದೇ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳಾದ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಗುರುತಿಸಲಾಗದೆ 'ಕ್ಷಚಿತ್' - ಎಲ್ಲಿಗೋ, ಯಾರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿಯೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಈ ಬಗೆಯ ನಡತೆಯೇ 'ಸ್ವವಿಭವಾನುಚಿತ' - ಮಹತ್ವತ್ವಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿಯೂ 'ಅಕಿಂಚನ'ನಂತೆ ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾಗಿರುವಿಕೆ; ಮಧ್ಯಮಪ್ರಾಣ ಎನಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೆ, ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಕನಾಗಿಯೂ ಅವನ್ನು 'ತಸ್ಮಿನ್ನಪೋ ಮಾತರಿತ್ವಾ ದಧಾತಿ' - ಎಂದಿರುವಂತೆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಚರಣಾದಿಗಳನ್ನು 'ಕ್ಷಚಿತ್' - ಎಲ್ಲೋ, ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿಯೋ ನಡೆಸುವಿಕೆ ಅವನ ಮೂಲರೂಪದ ಮಹತ್ವತ್ವಾಭಿಮಾನಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇರಕತ್ವರೂಪವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಚಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕಾಣುವುದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ 'ಅಹೋ!' - ಎಂಬ ಉದ್ಗಾರ ಅವರಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದು.

ಆದಿಪದದಿಂದ ಗ್ರಾಹ್ಯ

'ಚರಣಾದಿಕಮ್' - ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ಆದಿಪದದಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕಗಳಾದ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ, ಶೈಶವದಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿ ತಿಂದದ್ದನ್ನು, ಎತ್ತಿನ ಬಾಲ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಂಚರಿಸಿದ್ದನ್ನೂ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರೆನ್ನಿಸಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಪಹಾರ ಆಗುವ ಆಪತ್ತಿಗೆ ಒಳಗಾದುದನ್ನು ಕಣ್ವತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಸಮುದ್ರ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಾಗ ತೆರೆಗಳ ರಭಸಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಬಿದ್ದು ಕುಹಕಿಗಳ ಅಪಹಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾದುದನ್ನು - ಹೀಗೆ 'ಸ್ವವಿಭವಾನುಚಿತ'ಗಳಾದ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು 'ಸ್ವನಿಗೂಹನ' ಸಾಧನೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೇವತೆಗಳು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಈ ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಸಂಧಾನ ನಡೆಸಬೇಕು.

(ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ: ಸರ್ಪಸಂಹಾರದ ಅನುಸಂಧಾನ)

□□

ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳ - ಮಳಖೇಡ

- ಡಾ. ವ್ಯಾಸನಕೆರೆ ಪ್ರಭಂಜನಾಚಾರ್ಯ

ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದವೂ ಸಹ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲವು ದಶಕಗಳವರೆಗೆ ಸರ್ವಥಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಕೆಲವರು ಕೃತ್ರಿಮ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸಿ ಅವರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳವು ನವವೃಂದಾವನ ಎಂಬುದಾಗಿ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿಸುವ ವಾದಗಳನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸಿರುವುದುಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಳಖೇಡವೇ ಅವರ ಮೂಲ ಬೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ; ಶ್ರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಕೈಬರಹದ ದಾಖಲೆ^೧ಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಸಂವಾದಿಯಾಗಿವೆ :

೧. ಧ್ಯಾನನೃಲಯಖೇಟೀಽಸೌ ರಾಮಪಾದಾಬ್ಜಹೃನ್ಮನಃ |

ಉತ್ಕಾಂತಃ ಸ್ಥಂ ವಪುರ್ಭೇಜೇ ನಾಕಿಭಿಃ ಪರಿಪೂಜಿತಃ ||

- ಶ್ರೀಕರಿಕೆಹಳ್ಳಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರು (ಜಯೇಂದ್ರೋದಯ ೬/೭೨)

೨. ವೃಂದಾವನೇ ಸ್ವಸೇವಾಕರಾಣಾಂ ಸರ್ವಧೈವ ಸರ್ವೇಷ್ಟಮ್ |

ದಾಸ್ಯನ್ ಮಳಖೇಡಸ್ಥೇ ತಾರ್ತೀಯೇನಾಸ್ತಿ ಸನ್ನಿಧಾನೇನ ||

-ಶ್ರೀರಘುದಾಂತತೀರ್ಥರು (ಜಯತೀರ್ಥವಿಜಯ ಶ್ಲೋ-೫೫)

೩. ಆಷಾಢಕೃಷ್ಣಪಂಚಮ್ಯಾಂ ವಿಭವಾಭಿಧವತ್ಸರೇ |

ಕಾಗಿನೀಕೂಲಸಂಶೋಭಿ ಮಲಖೇಡಾಖ್ಯಸತ್ಪರೇ ||

ಸೀತಾರಾಮಂ ಸ್ಮರಂಶ್ಚಿತ್ತೇ ಲಯಚಿಂತನಪೂರ್ವಕಮ್ |

ಪ್ರವಿವೇಶ ಹರಿಂ ಸ್ವತ್ತಾ ಮುನಿವೃಂದಾವನಂ ತದಾ ||

- ಶ್ರೀರಘುಶಾಂತದಾಸರು (^೨ಜಯತೀರ್ಥಗುಣರತ್ನಮಾಲಾ - ೩/೩೭,೩೮)

೪. 'ಮಳಖೇಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಟೀಕಾಚಾರ್ಯರು ಗುಹಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು'.

- ಶ್ರೀವ್ಯಾಸರಾಜರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಕೈಬರಹದ^೩ ದಾಖಲೆ.

೧ ವಿವರಗಳಿಗೆ 'ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ದಾಖಲೆ' (ತತ್ತ್ವವಾದ - ನವೆಂಬರ್ ೧೯೮೧) ಎಂಬ ನನ್ನ ಲೇಖನವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

೨ ಇದರ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ನನ್ನ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿದೆ.

೩ ವಿವರಗಳಿಗೆ "ತತ್ತ್ವವಾದ" ನವೆಂಬರ್ ೧೯೮೦ ಮತ್ತು ಜನವರಿ ೧೯೮೧ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ನನ್ನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

೫. ಶ್ರೀಮತ್ಕಾಗಿನೀತೀರಮಂದಿರಂ ಯತಿಶೇಖರಮ್ |
ಶ್ರೀಗುರುಂ ಜಯತೀರ್ಥಾಖ್ಯಂ ಸಾದರಂ ನೌಮಿ ಸಂತತಮ್ ||
- ಶ್ರೀರಘುನಾಥತೀರ್ಥರು(?)
೬. ವಿಭವ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಷಾಢ ಬಹುಳ ಪಂಚಮೀ ದಿನ ಜಯತೀರ್ಥರು ಕಾಗಿನೀ
ನದೀರದಲ್ಲಿ ಮಳಖೇಡ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೇ ಹರಿಪದವನ್ನೆದಿರು.
- ಗುರುಪೀಳಿಗೆ⁴ (ಶ್ರೀಪದ್ಮನಾಭ ಕೋನೇರಿ ಅಚಾರ್ಯರಿಂದ ಪದ್ಯರೂಪಕೃತಿಯ ಗದ್ಯಾನುವಾದ)
೭. 'ಶ್ರೀರಘುನಾಥತೀರ್ಥರು ಮಳಖೇಡದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ
ವೃಂದಾವನಸ್ಥರಾದರು ಎಂದಿದೆ'. - ⁵ಗುರುಪರಂಪರಾವೃತ್ತಾಂಶ
೮. ತತಸ್ತು ಜಯತೀರ್ಥಾಪ್ತೇ ಜಿತ್ವಾವಾದಿಗಣಾನ್ ಬಹೂನ್ |
ವೃಷ್ಟಿಖೇಟಂ ಸಮಾಗತ್ಯ ಗುರೋವೃಂದಾವನಾಂತಿಕೇ ||
ವಿದ್ಯಾಧಿರಾಜತೀರ್ಥೇಭ್ಯೋ ದತ್ವಾ ಸಂಸ್ಥಾನಮುತ್ತಮಮ್ |
ವಿಭವಾಷಾಢಕೃಷ್ಣಾಹಿನೀ ಹರಿಪದಂ ಯಯುಃ ||
- ಶ್ರೀಪೂರ್ಣಬೋಧಗುರುವಂಶಕಥಾಕಲ್ಪತರು (೭/೧-೩)
೯. ವಿಭವಾಷಾಢಪಂಚಮ್ಯಾಂ ಕೃಷ್ಣಾಯಾ ಜಯತೀರ್ಥರಾಟ್ |
ಭೇಜೇ ವಿಷ್ಣುಪದಂ ತೀರೇ ಕಾಗಿನ್ಯಾ ಮಳಖೇಡಗೇ || - ⁶ಗುರುಚರ್ಯಾ
೧೦. ದುರ್ಗೋಲ್ಲಸನ್ಮಲಯಖೇಟಪುರೋಪಕಂಠ
ಸತ್ಕಾಗಿನೀಪುಳಿನಸುಂದರಮಂದಿರಸ್ಥಮ್ |
ಅಕ್ಷೋಭ್ಯತೀರ್ಥಜಯರಾಟ್ ರಘುನಾಥತೀರ್ಥ
ವೃಂದಾವನತ್ರಿತಯಮಾನಮದೇಷ ಸಾಧುಃ ||
- ಶ್ರೀಆನಂದತೀರ್ಥಾಚಾರ್ಯರು - (⁷ಶ್ರೀಸತ್ಯಸಂಧವಿಜಯ ೫/೨೬)
೧೧. ಜಯತೀರ್ಥವರ್ಯಂ ಮಹಾಯೋಗಿಧುರ್ಯಂ ...
ಕಾಕುವಿಣೀತೀರ ವರ್ಷಾಖ್ಯಖೇಟಾಧಿವಾಸಂ)
- ಶ್ರೀಜಯವೆಂಟಾಚಾರ್ಯರು (ಜಯತೀರ್ಥದಂಡಕ) ಗದ್ಯಸಂಗ್ರಹ - ಸಂ. ಆ.ರಾ. ಪಂಚಮುಖಿ.
೧೨. ನಮಾಮ್ಯವಿರತಂ ಶ್ರೀಮದವಧೂತಶಿರೋಮಣೀನ್ |
ಕಾಗಿನೀತೀರಸಂವಾಸಿಸಮಾಹ್ವಾನ್ ದೀನರಕ್ಷಕಾನ್ || - ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥವಿಜಯ⁸

- ೪ ಇದರ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ನನ್ನ (ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ವ್ಯಾಸನಕೆರೆ) ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿದೆ.
- ೫ ಇದರ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ನನ್ನ (ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ವ್ಯಾಸನಕೆರೆ) ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿದೆ.
- ೬ ಇದರ ಮೂಲಪ್ರತಿ ನಂಜನಗೂಡಿನ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ
ಡಾ. ಬಿ.ಎನ್.ಕೆ. ಶರ್ಮಾರವರು ಬರೆದಿರುವರು.
- ೭ ಪ್ರ : ಶ್ರೀಸತ್ಯಧ್ಯಾನ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಮುಂಬೈ.
- ೮ ಪ್ರ : ೨೦೦೬ - ಶ್ರೀಹಂಸವಾಹನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಳಗಾವಿ

೧೩. ಸುಧಾರ್ಮಿಕಬುಧಾಸ್ವಾಧ್ಯಾಂ ಸುಧಾಮಪ್ರಾಪ್ತಿಸಾಧಿಕಾಮ್ |

ಸುಧಾಂ ಮುಧಾಕೃತಸುಧಾಂ ಸುಧಾರ್ಯನಿಕಟೇಽಜಪತ್ |

- ಶ್ರೀಸುಧಾಕರಗುಣರತ್ನಮಾಲಾ⁹ (ಶ್ರೀಷಟ್ಪರಾಚಾರ್ಯರು, ೧/೪೧)

೧೪. “Malkhed” is famous as a holy place, where the mortal remains of Sri Tikacharya interred; “The Brindavan of Tikacharaya is situated at Malkhed”.

- Mys. State Gazetteer, Gulbarga - Dt. Pp.17, 467.

೧೫. ಯೋಗಿಗಳರಸನೆ ಮಳಖೇಡನಿವಾಸ ಕಾಗಿನೀತಟವಾಸ ವಿಜಯವಿಠಲದಾಸ
(ಟೀಕಾಚಾರ್ಯರ ಪಾದ ಸೋಕಿದ ಕೊನೆ ಧೂಳಿ ...)

- ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರು

೧೬. ಮೋಕ್ಷದಾತರ ಅಕ್ಷೋಭ್ಯತೀರ್ಥರ | ಸಾಕ್ಷಲಿಪ್ತರ ಅಪೇಕ್ಷರಹಿತರ ||

(ಸಾರಿ ಭಜಿಸಿರೊ ಟೀಕಾರಾಯರಂಘ್ರಿಯ)

- ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರು

೧೭. ಮೇಘನಾಥಪುರ ಕುರು ವೇಣೀಪುರವಾಸ ರಾಘವೇಶ ವಿಜಯವಿಠಲನ್ನ ನಿಜದಾಸ ||

- ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರು

೧೮. ಇಳೆಯೊಳಧಿಕವಾದ - ಮಳಖೇಡಪುರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂದು - ಭೂಸುರಕುಮುದ
ಇಂದು ... (ಲೇಸಾಗಿ ಒಲಿಸಿದೆ ಇಂದು ಭಕುತಿಯಲ್ಲಿ)

- ¹⁰ ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರು (‘ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪದಗಳು ಹಾಗೂ ಉಗಾಭೋಗಗಳು’,

೧೯. ವೃಷ್ಟಿಗ್ರಾಮ ಇತೋಽಪಿ ಯಚ್ಛುಭಜಪವ್ಯಾಖ್ಯಾಪದಾಂಕಂ ಗುಹಾತ್ ಛಿಂದ್ಯಾ-
ಚ್ಛ್ರೀಜಯನಾಕಿರಾಣ್ಯಮ ದಯಾವಜ್ರೇಣ ಪಾಪಾಚಲಮ್ ||

- ಶ್ರೀಗುರ್ಜಾಲಾಚಾರ್ಯಕೃತಟೀಕಾಕೃತ್ವಾದಾಷ್ಟಕಮ್ (ಶ್ಲೋ. ೮)

೨೦. ಆಷಾಢ ಬಹುಳ ಪಂಚಮಿಯು ಬರುತ ಕಳೇವರವನೆ ಬಿಡುತ ವ್ಯಾಸವಿಠಲನ ಪದದಲೇ
ನಿರುತ ಮಳಖೇಡದೊಳು ಸತತ | (ದಯದಿ ಪಾಲಿಸೊ ಜಯತೀರಥರಾಯ)

- ಕಲ್ಲೂರು ಸುಬ್ಬಣ್ಣದಾಸರು

೨೧. ಮಳಖೇಡ ಕಾಗಿನೀತೀರವಾಸ (ಯತಿಕುಲಮಕುಟ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥ)

- ಶ್ರೀವರದೇಶವಿಠಲರು

೨೨. ಮಳಖೇಡದೊಳು ಬಂದು ತೊರವಿ ನರಹರಿಪಾದಗಳ ಸ್ಮರಿಸಿ ವೃಂದಾವನಕೊಂಡ
ರಾಯರಿಗೆ

- ‘ತೊರವಿ ನರಹರಿ ಕವಿ’ಯ ಕನ್ನಡ ‘ಜಯತೀರ್ಥವಿಜಯ’

೯ ಪ್ರ : ೧೯೮೯ - ಶ್ರೀಜಮಖಂಡಿ ಸಹೋದರರು, ಬಳ್ಳಾರಿ

೧೦ ಪ್ರ : ಶ್ರೀವರದೇಂದ್ರ ಹರಿದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂಡಲ, ಲಿಂಗಸುಗೂರು

೨೩. ಪರಮ ಪಾವನ ವೃಂದಾವನ ಮಳಬೇಡ ಕಾಗಿನೀ ನದಿತೀರದಿ ತಪವಾಚರಿಸುತ
ಗುರುಗಳು ಇರುವರೈತಿಗಳನ್ನೆರಡು ಮಂದಿ ರಘುನಾಥಅಕ್ಷೋಭ್ಯತೀರ್ಥರ ನಡುವೆ
ಕುಳಿತಿದ್ದಂಥ ಟೀಕೆ ಬರೆದ ಜಯ ಮಹರಾಯರಿವರು ಪಾಲಿಸೆನ್ನನು ಜಯರಾಯ.

— 'ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮವ್ವನ ಹಾಡುಗಳು' ಪು.೧೭೪,

೨೪. ಮಳಬೇಡಾಖ್ಯ ಸುಮಂದಿರಗೆ ಇಳಿಸುರಸೇವಿತಚರಣನಿಗೆ (ಮಂಗಳಂ ಜಯ
ಮಂಗಳಂ) — ಕಾರ್ಪರನಿಲಯ

೨೫. ಕಾಗಿನೀನಿಲಯ ಕವಿಜನಗೇಯ ಯೋಗಿವರ್ಯ ಕೃಪಾಸಾಗರ ಸತತ (ದಯದಿ
ಸಲಹೋ ಜಯರಾಯ) — ಶ್ರೀಶ್ಯಾಮಸುಂದರದಾಸರು (ಬಲ್ಲಟಗಿ ಗುಂಡಾಚಾರ್ಯರು)

೨೬. ಮಳಬೇಡದಿ ನೆಲೆಸಿ ಇಪ್ಪರು ನಳಿನನಾಭನ ಒಲಿಸುತನುದಿನ (ನಂಬಿ ಭಜಿಸಿರೋ ...
ನಮ್ಮ ಜಯರಾಯರ) — ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವಿಟ್ಟಲದಾಸರು

೨೭. He passed away at Malkhed in 1388, His mortal remains lie
entombed here.

- Dr. B.N.K. Sharma (Philosophy of Madhvacharya, P. xv)

೨೮. "Gurucharya" places his meeting with Akshobhya on the banks
of Kagine The location of Jayateertha's tomb at Malkhed
might lend support to this view.

- Dr. B.N.K.Sharma, "History of the Dvaita School of Vedanta
and its literature", Page No. 247, 3rd Revised Edition, 2000.

೨೯. Jayathirtha died in Malkhed.

- B. Venkoba Rao - (Introduction to Vyasayogicharita P. Xlii)

೩೦. Entered Brindavan near his Master Sri Akshobhya Thirtha at Malkhed.

- Sri. D.V. Subbachar, Coimbatore(Glories of pontiffs of Sri Uttaradi Math)

೩೧. “ಶ್ರೀಜಂಬುಖಂಡಿ^{೧೨} ಆಚಾರ್ಯರ ದ್ವಿತೀಯಪುತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತ ಮಾಧವಾ-
ಚಾರ್ಯರು ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ೨೧ ದಿನಾ ಜ್ಞಾನಸತ್ರ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೆ,
ಆಚಾರ್ಯರ ಅನೇಕ ಮಹಾತ್ಮೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ”.

- ಶ್ರೀರಾಮಚಾರ್ಯ ಜೋಷಿ (ಶ್ರೀಜಂಬುಖಂಡಿ ಆಚಾರ್ಯರ ಚರಿತ್ರೆ, ಪು. ೨೧)

- ಶ್ರೀಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರಟೀಕಾ 'ಪಂಚರತ್ನಪ್ರಕಾಶಿಕಾ' ಭಾಗ-೬ರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ (ಪು. ೨೧)

೧೧ ಪ್ರ : ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರಕಟಿತ.

೧೨ ಶ್ರೀಜಂಬುಖಂಡಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಪ್ರಜೋತ್ತಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಅಧಿಕಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ದಶಮೀ
ದಿನದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷಿತ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದು, ಅದನ್ನು
ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥಸ್ತೋತ್ರ (ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥಾಷ್ಟಕ)ವು ಶ್ರೀಜಂಬುಖಂಡಿ ಸಹೋದರರು (ಬಳ್ಳಾರಿ)
೧೯೮೯ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶನಪಡಿಸಿರುವ 'ಶ್ರೀಸುಧಾಕರ ಗುಣರತ್ನಮಾಲಾ (ರತ್ನಾವಲೀ), ಶ್ರೀಜಂಬುಖಂಡಿ
ವಾದಿರಾಜಾಚಾರ್ಯರ ಮಾಹಾತ್ಮೆ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ (ಪರಿಶಿಷ್ಟ೪ಬಿ) ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೨.೨. ಶ್ರೀಜಯರಾಯರು ಕಾಗಿನೀನದಿಯ ತೀರದ ಮಳಖೇಡದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾಧಿರಾಜರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ವಿಭವಸಂವತ್ಸರದ ಆಷಾಢ ವದ್ಯ ಪಂಚಮೀದಿವಸ ಶ್ರೀಹರಿಧ್ಯಾನಪರರಾದರು.

- ಸತ್ಯಧಾ (ಭೀ.ಸ್ವಾ. ಕಮಲಾಪುರ್, ಪು. ೨೦, ಪ್ರ: ಧಾರವಾಡ)

೨.೩. ಕಕುವರ್ಣೀ(ಕಾಗಿನೀ)ತೀರದಲ್ಲಿ ಮಳಖೇಡಾಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳಾದ ಅಕ್ಷೋಭ್ಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಎಡ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಶಾ.ಶ. ೧೩೧೦ನೇ ವಿಭವ ಸಂ || ಆಷಾಢ ಕೃಷ್ಣ ಪಂಚಮೀತಿಥಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೫ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವೃಂದಾವನಸ್ಥರಾದರು.

- ವಿ.ಆರ್. ನಿಜಗಲ್, (ಮಾಧ್ವಮುನಿವೃಂದಚರಿತೆ, ಭಾಗ ೧, ಪುಟ ೧೮೮)

೨.೪. (ಶ್ರೀಟೀಕಾಕೃತ್ವಾದರು)....ಮಳಖೇಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ೧೩೮೮ನೇ ವಿಭವ ಆಷಾಢಕೃಷ್ಣ ಪಂಚಮೀದಿನ ಹರಿಧ್ಯಾನಪರರಾದರು.

- ಡಾ. ಹೆಚ್.ಕೆ. ವೇದವ್ಯಾಸಾಚಾರ್ಯ (ಗುರುಚರಿತೆ ಪು. ೧೦೧).

೨.೫. ಶ್ರೀಗಳವರು ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ಹೊರಟು ಸಂಚಾರಕ್ರಮದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪೀಠದ ಮೂಲಪುರುಷರೂ, ದ್ವೈತಟೀಕಾಕಾರರೂ, ಮಹಾಮಹಿಮರೂ ಆದ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥಶ್ರೀಮಚ್ಚರಣರು ಬೃಂದಾವನಸ್ಥರಾಗಿದ್ದ ಮಳಖೇಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಟೀಕಾರಾಯರ ಬೃಂದಾವನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ವಾಸಮಾಡಿ, ದಶಪ್ರಕರಣಟೀಕಾಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಅವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೆರಡು ನೂತನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಗುರುಸೇವೆ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಕೆಲಕಾಲ ವಾಸಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

- ರಾಜಾ ಶ್ರೀ ಗುರುರಾಜಾಚಾರ್ಯ (ಅಜಯ್ಯವಿಜಯೀಂದ್ರರು, ಪ್ರಥಮಾವೃತ್ತಿ ೧೯೭೦ - ಪುಟ. ೧೧೨)

೨.೬. ...ಸರ್ವಜ್ಞಕಲ್ಪ ಶೀಮಟ್ಟೀಕಾಕೃತ್ವಾದರೆಂದು ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತರಾದ ಶ್ರೀಜಯ-ತೀರ್ಥಗುರುವರ್ಯರ ಸನ್ನಿಧಾನವಾದ ಶ್ರೀಮಳಖೇಡಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಆಚಾರ್ಯರು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ.

- ಡಾ. ಗುರುರಾಜ ಕೃ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ (ಶ್ರೀಜಂಬುಖಂಡಿ ವಾದಿರಾಜಾಚಾರ್ಯರ ಮಹಿಮೆ. ಪು. ೧೮, ೧೯೮೯)

೨.೭. ಡಾ. ಗುರುರಾಜ ಕೃ. ನಿಪ್ಪಾಣಿ (ಶ್ರೀಜಂಬುಖಂಡಿ ವಾದಿರಾಜಾಚಾರ್ಯರ ಮಹಿಮೆ. ಪು. ೧೮, ೧೯೮೯) ಅದೇ ಪುಟದ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವರು.

೨.೮. 'ಪರಿಮಳ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ರಜತೋತ್ಸವ ಸಂಚಿಕೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೭೭.

೨.೯. 'ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳವರ ಪರಮವೃಂದಾವನಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲೇ ತಾವೂ ಬೃಂದಾವನಸ್ಥರಾಗಿ ಶ್ರೀಗುರುಸೇವಾರತರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಿ, ..'

- 'ಪರಿಮಳ' ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ, ಜುಲೈ ೧೯೬೮.

೪೦. ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿ ವೃಂದಾವನಪ್ರವೇಶ.

- ಶ್ರೀ ಸುಬೋಧ ಎಂ. ರಾಮರಾವ್ (ಶ್ರೀಟೀಕಾರಾಯರು, ಪು. ೪೬)

೪೧. 'ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿರುವ ವೃಂದಾವನಗಳು ಎಂಬ ಪುಟ ೪೧ರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರು ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವರು'.

- ಶ್ರೀಕಸಗಾರು ಮಾಧವರಾವ್ ('ಆರ್ಯ ಅಕ್ಷೋಭ್ಯತೀರ್ಥ ಸಂಸ್ಥಾಪ') (ಪುಟ.೧೫೫, ೧೫೮)

೪೨. 'ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನಸ್ಥಳ ಮಳಬೇಡ'.

- 'ಷಾಷ್ಟಿಕವಂಶಪ್ರದೀಪಿಣಿ' (ಪುಟ.೧೫೫, ೧೫೮)

೪೩. ಮಳಬೇಡನಿವಾಸ ಯತಿಕುಲಾಧೀಶ (ಜಯತೀರ್ಥಮುನಿವರ್ಯ ದಯೆ ತೋರಿ ಪೊರೆಯಯ್ಯ)

- ಶ್ರೀಉರಗಾದ್ರಿ ವ್ಯಾಸವಿಟ್ಟಲರು

೪೪. 'ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿ ವರವಿಭವ ಅಷಾಢ ಕೃಷ್ಣ ಪಂಚಮಿ ಕಳೇಬರವನಿಟ್ಟ ...' (ಶ್ರೀಮಜ್ಜಯಾರ್ಯ ನಮಃ)

- ಶ್ರೀತಂದೆ ವೆಂಕಟೇಶವಿಟ್ಟಲರು

೪೫. ಶ್ರೀರಾಮಪದಾರ್ಚಕ ಶ್ರೀಮಳಬೇಡಸುಧಾಮ ಕಣಮ್ಮ (ರಥವನೇರಿದ ಗುರು-ವರನ್ಯಾರೆ ಪೇಳಮ್ಮಯ್ಯ)

- ಶ್ರೀಗುರುಗೋವಿಂದವಿಟ್ಟಲದಾಸರು

೪೬. ಜಯತೀರ್ಥ ಕಾಗಿನೀತಟದಿ ನೆಲಸಿ (ವಾದಿವದನಕುಮುದಸೂರ್ಯ)

- ಶ್ರೀಗುರುಗೋವಿಂದವಿಟ್ಟಲದಾಸರು

೪೭. ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ೧೩೮೮ರಲ್ಲಿ ವೃಂದಾವನಸ್ಥರಾದರು.

- ಶ್ರೀ ಎನ್.ಕೆ. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ (ಶ್ರೀಮನ್ನದ್ವೈಮತಪ್ರಸಾರ)

೪೮ ಮಾನ್ವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಕೃತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಶ್ರೀದಾಮೋದರದಾಸ ಲಿಖಿತವೆಂದು ಪ್ರತೀತಿಯಿರುವ ವಹಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗುರುಗಳ ವೃಂದಾವನಸ್ಥಳಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನ ಮಳಬೇಡ ಎಂದೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿದೆ.

೪೯. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೂರಾರು ಲಿಖಿತ ದಾಖಲೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮುದ್ರಿತವಾದ ಗೆಜೆಟಿಯರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಮಠದ ಪಂಚಾಂಗಗಳು.

೫೦ ಒಂದು ದಿನ ಇವರು ತಮ್ಮ ಜನ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾದ ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನದ ದರ್ಶನಾಪೇಕ್ಷೆಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಆ ವೃಂದಾವನದ ಮೇಲೆ ಘಟಸರ್ಪದ ದರ್ಶನವು ತಮಗಾಯಿತೆಂದೂ,

೧೩. ಪ್ರ.: ಇದು ರಾಘವೇಂದ್ರಪ್ರಕಾಶಿಯ ಸಾರಸ್ವತಪರಿಣಯ'ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಗ್ರಂಥ. ರಾಣ್ಯಂ ರಾಜಾರಾವ್ (೧೯೮೧).

ಕಾಗಿನಿ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸ್ಥಳವು ಪರಮಪವಿತ್ರವಾದುದೆಂದೂ ಅವರು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

- ೧೪ ದಾಸವಿಶ್ವಾಮಠಾಮ (ಆತ್ಮರಾಮಭುವ ಎಂಬುವವರ ಕೃತಿ - ನಾಲ್ಕನೆಯ ಖಂಡ)

೫೧. ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಇಪ್ಪರು - ನಳಿನಾಭನಾ ಒಲಿಸುತನುದಿನ ನಂಬಿ ಭಜಿಸಿರೋ
ನಮ್ಮ ಜಯರಾಯರ || - ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವಿಠಲದಾಸರು

೫೨. ಮಳಬೇಡ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಗಿನಿ ನದೀತೀರ... ಅಕ್ಕೋಚ್ಚರ ವೃಂದಾವನ..
ಜಯರಾಯ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತರು... ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ..

- ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನಶ್ರೀನಿವಾಸದಾಸರು (ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥವಿಜಯ)

೫೩. ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನವು ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.
- ಶ್ರೀ. ಪಂ. ಎಸ್. ವಿ. ಭೀಮಭಟ್ಟರು (ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧದ ಅನುವಾದ ೩ನೇ ಆವೃತ್ತಿ, ೧೯೮೪ - ಪು. ೧೧೫)

೫೪. ಶ್ರೀಮಜ್ಜಯತೀರ್ಥರು.. ವಿಭವ ಸಂವತ್ಸರ ಆಷಾಢ ವದಿ ೫ ದಿನ ಮಳಬೇಡದಾಗ
ದೇವರ ಯಾತ್ರ ಮಾಡಿದರು. - ಮಧ್ವಸಿದ್ಧಾಂತ ಸುಧಾಕರ (೯-೮-೨೦೧೨) - ಪು. ೩೦

೫೫. ಮಳಬೇಡಗ್ರಾಮವಂತೂ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನಸ್ಥಳವೆಂದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ-
ವಾಗಿದೆ. - ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ರಾಜಪುರೋಹಿತ, “ಶುಕ್ಲಯಜುರ್ವೇದೀ ಮಹಾತ್ಮರು”, ಪು. ೩೫೪

೫೬. ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರು.... ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀಅಕ್ಕೋಚ್ಚತೀರ್ಥರ
ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ೧೩೮೮ನೇ ಇಸ್ವಿ ಆಷಾಢ ಬಹುಳ ಪಂಚಮಿ ಕಾಗಿನಿ ತಟದಲ್ಲಿ
ವೃಂದಾವನಸ್ಥರಾದರು. (ಮಾಧ್ವವಾಙ್ಮಯ ತಪಸ್ವಿಗಳು ಪು-೨೬೪)

★★★

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ: ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳವು ಮಳಬೇಡ ಎಂಬುದಾಗಿ
ಈ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡುವುದು. ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನಸ್ಥಳವು
ಗಜಗಪ್ಪರ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರವಕಾಶವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ನೈಜ ದಾಖಲೆಯೂ
ಸಹ ಉಪಲಬ್ಧವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶ. ಇದು
“ನ ಚಾಭೇದೇ ಕಶ್ಚಿದ್ವಾಗಮಃ, ಸಂತಿ ಚ ಭೇದೇ ಸರ್ವಾಗಮಾಃ” ಎಂಬ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರ
ವಿಷ್ಣುತತ್ತ್ವನಿರ್ಣಯದ ಮಾತಿನಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟಪ್ರಸಂಗದಂತಿದೆ.

□□

೧೪ ದಿ ಆದ್ಯ ರಾಮಾಚಾರ್ಯರ ‘ಸಾಹಿತ್ಯಸಂಜೀವಿನಿ’ - ಪು : ೧೯೯೭ - ವರದರಾಜ ಪ್ರಕಾಶನ,
ಬೆಂಗಳೂರು, ಪು.: ೧೫೦-೧೫೧)

ಗ್ರಂಥ ವಿಮರ್ಶೆ
ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳ ಗಜಗಹ್ವರಿ
(ಜಯತೀರ್ಥಾಚಾರ್ಯಂ ವರ್ಣಯಿತಿ ಗಜಗಹ್ವರೇ)
(ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ)

ಸಂಪಾದಕರು : ವಿದ್ವಾನ್ ಕೆ. ಎಲ್. ಪುಷ್ಪರಪ್ರಸಾದಾಚಾರ್ಯ ಹಾಗೂ
ವಿದ್ವಾನ್ ಜಿ.ವಿ. ನವಲಗುಂದ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಶ್ರೀಸುಯಮೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ,
ನಂಜನಗೂಡು - ಬೆಂಗಳೂರು. (೨೦೧೪).

ಹೊಳಪು ಕಾಗದ, ಬಹುವರ್ಣದ ಮುದ್ರಣ, ಆಕರ್ಷಕ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು ಮೊದಲಾದ ಆಕರ್ಷಣೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಕೃತಿ ಇದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇದು ಅಧಿಕೃತ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧಕನಾತ್ಮಕ ಎಂಬ ಭಾವವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು. ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದಾಗ ಇದು ಕುರೂಪಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಸಿಂಗಾರ, ತಳಹದಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ಭವ್ಯ ಭವನ ಎಂಬುದು ಮನಮರೆಯಾಗುವುದು. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಅರಮನೆ ಎಂದು ತೋರುವ ಅರಗಿನ ಮನೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ರೋಚಕವೆನ್ನಿಸುವ ಇಲ್ಲಿಯ ಯುಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಯ ಪುರೋಚನನ ಗತಿಯೇ ನಿಶ್ಚಿತ.

ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನವಲ್ಲ

ಸಂಶೋಧಕನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶನಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ತತ್ತ್ವವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಳೆಯ ಚರ್ಚೆಯೇ ಹೊರತು ಹೊಸತೇನಿಲ್ಲ. ಅದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಕೇವಲ ವ್ಯಂಗ್ಯ, ಅಪಹಾಸ್ಯ, ಲೇವಡಿ, ಪದಗಳ ಜಗ್ಗುಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ; ನಿರಾಧಾರವಾದ ವಿಷಯ ಮಂಡನೆ, ಸವ್ಯಾಹತವೆನ್ನಿಸುವ ಖಂಡನೆ ಇಷ್ಟೇ ಇದರ ಸ್ವರೂಪ.

ಸಂಶೋಧನೆ ನಿರಂತರ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ತತ್ತ್ವದ ಅವಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ, ಲೇವಡಿ, ಅಪಹಾಸ್ಯ, ತೇಜೋವಧೆ, ಸುಳ್ಳು ಆರೋಪ ಮೊದಲಾದವುಗಳೇ ಸಂಶೋಧನೆ, ವಿಮರ್ಶೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಮಾತ್ರ ಭ್ರಮೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದುದ್ದಕ್ಕೂ ಆಗಿರುವುದು ಅದೇ. “ಶೇಷಂ ಕೋಪೇನ ಪೂರಯೇತ್” ಎಂಬ ನ್ಯಾಯ ಇಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶ್ರೀಪಾದರ ಅನುಗ್ರಹ ಸಂದೇಶಗಳು, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ‘ತಿಳಿದವರ’ ತಿಳಿ ಮಾತು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ವಿವಿಧ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಹೆಸರಿನ ಅಪಹಾಸ್ಯದ ಸರಮಾಲೆ. ಇದು ಈ ಕೃತಿಯ ಒಟ್ಟು ಸ್ವರೂಪ.

೧ ಈ ಗ್ರಂಥದ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ವಿಮರ್ಶೆಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶನಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

‘ವಿಚಾರ್ಯ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ’ (ಪು. ೧-೧೬) ಹಾಗೂ ‘ಉತ್ತಮ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು’ (ಪು. ೧೭-೨೨) ಎಂಬ ಮೊದಲ ಎರಡು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಮಾತುಗಳು ಮುಂದೆ ಅವುಗಳ ಪಾಲನೆ ನಡೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

‘ಮಹಾವಿಸ್ತೃತಿ’ ಏನಲ್ಲ

ಶ್ರೀಮಾಧವತೀರ್ಥರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಧಿರಾಜ ತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಕೇವಲ ವಿಷಯಾಂತರದ ತಂತ್ರ ಎನ್ನಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳವು ಇವುಗಳಂತೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಚಾರ. ಈ ಗ್ರಂಥದುದ್ದಕ್ಕೂ ಅಸ್ತದಂತೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪದ ಮಹಾವಿಸ್ತೃತಿ ಎಂಬುದು. ಯಾವುದೇ ಗೊಂದಲಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪದವನ್ನು ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಔಚಿತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಹಾವಿಸ್ತೃತಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಸಂಶೋಧಕರ ಮಹಾಭ್ರಾಂತಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಉಚಿತ.

ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇ ಇಲ್ಲ

ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧದ ‘ಮಾಧ್ವಗ್ರಂಥಾನ್’ ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರ ಹೆಸರನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಎಳೆದು ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (ಪು. ೩೫-೭೧) ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ಕೇವಲ ಉಪಾಪ್ರಪಂಚ ಮಾತ್ರ. ಇದರಿಂದ ಮೂಲವೃಂದಾವನದ ವಿಷಯದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎಂದೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗದು.

ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲೂ ವೃಂದಾವನದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲ

ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ‘ಗಜಗಹ್ವರೇ ಜಯಮುನಿಃ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಚರ್ಚೆ ಭಾರಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಭಾಗ. ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧದ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬರೆದಿದ್ದ ‘ಗಜಗಹ್ವರೇ ಜಯತೀರ್ಥಂ ವರ್ಣಯತಿ’ ಎಂಬ ಮುದ್ರಿತ ಪಾಠದಲ್ಲಿನ ಗಜಗಹ್ವರೇ ಎಂಬ ಪದ ಮೂಲಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ (ಆತ್ರ ಗಜಗಹ್ವರೇ ಜಯತೀರ್ಥಂ ವರ್ಣಯತಿ ಇತಿ ಮುದ್ರಿತಪಾಠಃ | ಸ ತು ಮೂಲಕೋಶೇಶು ಅದರ್ಶನಾತ್ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತ್ವಾತ್ ಪ್ರಮಾಣವಿರುದ್ಧತ್ವಾ ಚ್ಛ ಅಪಪಾಠ ಏವ ||) ಎಂಬ ನನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಮರ್ಶೆ ದೃಢಪಡಿಸಿದೆ ಮಾತ್ರ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಂಪಾದಕರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸೋದೆ ಮಠದಲ್ಲಿನ ಮೂಲ ಪ್ರತಿ ಇದನ್ನು ವಿವಾದಾತೀತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದೆ.

ಹೀಗೆ ನಾನು ಬರೆದ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಯಥಾರ್ಥವೇ ಆಗಿರುವಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುಟಗಟ್ಟಲೆ ಸಲ್ಲದ ಆಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವುದು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸಾತ್ವಿಕ ವಿಮರ್ಶೆ ಎನ್ನಿಸೀತು. ಇನ್ನು ‘ಜಯತೀರ್ಥಾಚಾರ್ಯಂ ವರ್ಣಯತಿ ಯಃ ಗಜಗಹ್ವರೇ’ ಎಂಬ ಪಾಠದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರು ಗಜಗಹ್ವರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆನಂದಿಸಿದರು ಎಂದು

ಅರ್ಥವಾಗುವುದೇ ಹೊರತು ಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನ ಗಜಗಹ್ವರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದಲ್ಲ; ಎಂದರೆ, ಸೋದೆ ಮಠದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿನ ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಪಾಠದ ಅರ್ಥ ಈ ರೀತಿಯಾಗುವುದು :

ಗಜಗಹ್ವರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಚಾರ್ಯರ ಗ್ರಂಥಗಳೆಂಬ ವರಗಳನ್ನು ಬಂಧುಗಳೊಬ್ಬಂತ್ ಸ್ನೇಹಪೂರ್ಣವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೆಕ್ಕೆ ಸಿ, ಅವುಗಳ ಭಾಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಅಲಂಕೃತವಾದ ತಮ್ಮ ಸಹಜಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಟೀಕಾವಚನಗಳೆಂಬ ವಧುಗಳೊಂದಿಗೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ ಟೀಕೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ದಾಸಿಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ವಿದ್ವಾಂಸರ ಹೃದಯವೆಂಬ ಮನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಪ್ರೌಢವೃತ್ತಿಗಳೆಂಬ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವರ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗಿ ಆನಂದಿಸಿದಮು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರು.

ಈ ಅನುವಾದವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಲ್ಲ ಯಾರಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ದೃಢಪಡಿ- ಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರು ಗಜಗಹ್ವರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥರಚನೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದೇ ಹೊರತು ಅವರ ವೃಂದಾವನ ಗಜಗಹ್ವರದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದಲ್ಲ, ಎಂದರೆ ಇದರಿಂದಲೂ ಸಹ ಗಜಗಹ್ವರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನವಿದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬೆಳಗಾಂನಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗಿದ್ದ ಮುದ್ರಿತ ಪಾಠದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ 'ಗಜಗಹ್ವರೇ ಜಯತೀರ್ಥಂ ವರ್ಣಯತಿ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೂಲಪ್ರತಿಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದು ಆನೆಗೊಂದಿಯಲ್ಲಿ ಜಯತೀರ್ಥರನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವರು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಕವಾಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಮೂಲಪ್ರತಿಯ ಸಂಶೋಧಿತ ಪಾಠವು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ನಿರವಕಾಶವಾದ ಆಧಾರವನ್ನಿಸದು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರ ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅದರ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾದ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರ ಟೀಕೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ವೃಂದಾವನ ಎಂಬ ಪದದ ಬಳಕೆ ಸರ್ವಥಾ ಇಲ್ಲ. ಅದೇನಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಂಪಾದಕರು ಮಾಡಿರುವ ಊಹೆ ಮಾತ್ರ. ಕೇವಲ ಊಹೆ ಎತ್ತ ಬೇಕಾದರು ವಾಲಬಲ್ಲದು ಎಂಬುದನ್ನು ರುಜುವಾತುಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ 'ಅನುಮಾನತೀರ್ಥ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು ಎಂಬ ಸುಮಧ್ವವಿಜಯದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಈ ಸಂಪಾದಕರ ವಾದಸರಣಿ ಅದೆಷ್ಟು ದುರ್ಬಲ ಎಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವುದು.

ಜಯತೀರ್ಥ ವಿಜಯದ ತಪ್ಪು ಉಲ್ಲೇಖ

ಶ್ರೀಸಂಕರ್ಷಣಾಚಾರ್ಯರ ಜಯತೀರ್ಥವಿಜಯದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶ್ರೀಜಯ- ತೀರ್ಥಾರ್ಯಃ | (೫/೨೩) ಎಂದಿದೆ. ಜಯತೀರ್ಥವಿಜಯದ ಕರ್ತೃಗಳಾದ ಶ್ರೀಛಲಾರಿ ಸಂಕರ್ಷಣಾಚಾರ್ಯರಿಂದಲೇ ರಚಿತವಾದ ಇದರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲೂ ಸಹ "ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥಾರ್ಯಃ ... ದೃಷ್ಟ್ವಾ" (ಪುಟ ೯೭ : ೫/೨೩) ಎಂದೇ ಇದೆ. ಆದರೂ ಇದನ್ನು (ಪು. ೬೬) ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥಾರ್ಯಂ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಾದಕ್ಕೆ

ಅನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, “..... ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರನ್ನು ಕಂಡೇ (ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥಾಯಂ = ಅವರ ಮೂಲವೃಂದಾವನಾಂತರ್ಗತ ತೇಜೋರೂಪವನ್ನು ಕಂಡೇ) ‘ಮಾಧ್ವಗ್ರಂಥಾನ್’ ಎಂಬ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಸದರಿ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರು ಗಜಗಹ್ವರದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ ಸತ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಸಂಕರ್ಷಣಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರನ್ನು ಗಜಗಹ್ವರದಲ್ಲೇ ಕಂಡರೇ ಹೊರತು, ಮಳಬೇಡದಲ್ಲ ಎಂಬುದು ರುಜುವಾತಾಯಿತು” ಎಂದು ಷರಾ ಬರೆದಿರುವರು. ಮುದ್ರಿತ ಮೂಲಪಾಠವನ್ನೇ ಹೀಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಲ್ಲವೇ? ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸುವ ಇವರ ಇಂತಹ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಕೃತಿಯನ್ನು ‘ತಿಳಿದವರು’ ಅದು ಹೇಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದರೋ ತಿಳಿಯದು. ಮೂಲಪಾಠದಂತೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು “ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರು ಮಾಧ್ವಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕಂಡು” ಎಂದೇ ಹೊರತು, “ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರು ಜಯತೀರ್ಥರನ್ನು ಕಂಡು” ಎಂದಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಅರ್ಥ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಪಾಠವನ್ನು ಹೀಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ದೊಡ್ಡ ಅಪಚಾರವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರು ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಶಿಷ್ಯರಲ್ಲ

ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಶಿಷ್ಯರೆಂದರೆ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರು ಎಂಬುದು ಇವರ ಮತ್ತೊಂದು ವಾದ (ಪು. ೩೯). ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಂತೆ ಶ್ರೀಪದ್ಮನಾಭತೀರ್ಥರು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಪರಮಗುರುಗಳೇ ಹೊರತು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಗುರುಗಳಲ್ಲ; ಆ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಶಿಷ್ಯರ ಶಿಷ್ಯರಾಗುವರೇ ಹೊರತು, ಪ್ರಶಿಷ್ಯರಾಗುವುದಿಲ್ಲ:

ಸ್ವಪರಮಗುರೂಣಾಂ ಆಚಾರ್ಯಕರಕಮಲೋದ್ಭೂತತ್ವಾಚ್ಚ ಉಭಯೇಷಾ-
ಮೇಕಕುಲೋದ್ಭೂತತ್ವೇನ ಸ್ವಬಂಧುತ್ವಮಿತಿ ಭಾವಃ ||

- ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ (೩/೧೮)

ಇದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿನ,

ಪದ್ಮನಾಭತೀರ್ಥಶ್ರೀಮಚ್ಚರಣಪ್ರಭೃತಯಃ ಶ್ರೀಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯಶಿಷ್ಯ-ಪ್ರಶಿಷ್ಯಭೂತಾಃ
ಸಂನ್ಯಾಸಿನಃ ಏವ ಗತಾಃ - ಭಾಂತಿ || - ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ (೩/೧೭)

ಎಂಬ ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತರಾದ ಪ್ರಶಿಷ್ಯರು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಪದ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಶ್ರೀನರಹರಿತೀರ್ಥರಿಗೇ ಹೊರತು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರಿಗಲ್ಲ. ಶ್ರೀನರಹರಿತೀರ್ಥರು ಶ್ರೀಪದ್ಮನಾಭತೀರ್ಥರ ಅನಂತರ ಪೀಠವನ್ನೇರಿದವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಶಿಷ್ಯರಾಗುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಗತ. ಇದರಿಂದ ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತವಾದ ಗಜಗಹ್ವರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಶ್ರೀನರಹರಿತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನದವರೆಗೆ ಎಂಬುದು ದೃಢಪಡುವುದು. ಆನೆಗೊಂದಿಯ

ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನವವೃಂದಾವನ ಗಡ್ಡೆ ಇರುವಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನರಹರಿ ತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನದ ಗಡ್ಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಾತು ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾಧ್ವಗ್ರಂಥಾನ್ ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕವು ಆ ಹಿಂದಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತರಾದ ಯತಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಎಂದು ಖಚಿತಪಡುವುದು.

ಈ ವಿವಾದ ಹುಟ್ಟುವ ಮುನ್ನ ಸಂಪ್ರತಿಪನ್ನರಾದ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಗಜಗಹ್ವರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿರವಕಾಶ ದಾಖಲೆಯೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತೀರ್ಥಪ್ರಬಂಧದ ನಿಜವಾದ ಭಾವದ ಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಕೈಬರಹದ ದಾಖಲೆಯು ನೈಜವಾದುದು

ಅದೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಕೈಬರಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಆಕ್ಷೇಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಪುಟಗಳ ವ್ಯಂಗ್ಯ, ಲೇವಡಿಗಳೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ತಂತ್ರ ಮಾತ್ರ.

ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಕೈಬರಹದ ದಾಖಲೆ ಈಗಲೂ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಅಧಿಕೃತ ಸಭೆಯೊಂದನ್ನು ಕರೆದು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೂ ಸಹ ನೀಡಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿರುವೆನು. ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡದೇ ಕೇವಲ ಉಡಾಘೆಯ ಆಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದು ವಿಮರ್ಶೆ ಎನ್ನಿಸದು. ಸಿಕ್ಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಾದರ ಪಡಿಸುವುದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯೇ ಹೊರತು ವಂಚನೆಯಲ್ಲ. ಆ ದಾಖಲೆಯು ನೈಜ ಎಂದಾದಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಆಕ್ಷೇಪಗಳ ಸರಮಾಲೆಯು ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದು. ಇಂತಹ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೇವಲ ಆಭಾಸ ಮಾತ್ರ. ಅಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಗುಹಾಪ್ರವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಕುಚೋದ್ಯವು ಶ್ರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡುವ ಅವಮಾನ ಮಾತ್ರ. ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಪದವನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಮರ್ಶೆ ಎನ್ನಿಸಿತೇ ಹೊರತು ಆಕ್ಷೇಪಗಳ ಸರಮಾಲೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋಚಿದಂತೆ ಮುಂದಿಡುವುದು ಅಲ್ಲ.

ವೃಂದಾವನದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ವಿವೇಚನೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಐದರಲ್ಲಿನ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ 'ವೃಂದಾವನಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಸಾಕ್ಷಿ' (ಪು. ೧೩೧) ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ಊಹಾಪ್ರಪಂಚ. ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರ

೨ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಕೈಬರಹವು ನೈಜ ಎಂದಾದ ಮೇಲೆ ಇವರಿಬ್ಬರು ಎತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಅರ್ಥಹೀನ ಎನ್ನಿಸುವವು. ಅದರಲ್ಲಿಯ ಲಿಪಿ, ಅಂಕಿಗಳು, ಗುರುಪರಂಪರೆ, ಸಹಿ, ಗುಹಾಪ್ರವೇಶ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಆಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೂ ಸಹ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿರುವ ವಿಸ್ತೃತ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ವೃಂದಾವನ ಎಂದು ಇರುವಂತೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ವೃಂದಾವನಗಳ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸುಸಂಗತವೇ ಆಗುವುದು^೨. ಅದು ನಿಜಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನವೇ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಈಗ ಕವೀಂದ್ರತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತೆ ಹೊರತು, ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಕಾಲ

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಕಾಲವನ್ನು ೧೫೨೭ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಸಗಾರು ಮಾಧವರಾವ್ ಅವರು ಬರೆದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ೧೫೪೫ರ ಸ್ವತಃ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಕೈಬರಹವೇ ಲಭಿಸಿರುವಾಗ, ಕೆಸಗಾರು ಮಾಧವರಾವ್ ಅವರ ನಿರಾಧಾರವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದೇ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀವಿಜಯೇಂದ್ರತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರ ವೃಂದಾವನ ಕಾಲವನ್ನು ಡಾ. ಬಿ. ಎನ್. ಕೆ. ಶರ್ಮಾರವರು ೧೫೯೫ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಸಾಧಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದೇ ೧೬೧೪ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಅದರಂತೆಯೇ ಈ ವರ್ಷವೇ ಅವರ ಚತುರ್ಥ ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಂತ್ರಾಲಯ ಮಠದಿಂದ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗುವ ಶಾಸನವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಆಧಾರವಾದರೆ, ಕೆಸಗಾರು ಮಾಧವರಾಯರ ಹೇಳಿಕೆ ತಪ್ಪು ಎನ್ನಲು ಸ್ವತಃ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಕೈಬರಹದ ದಾಖಲೆ ಏಕೆ ಆಧಾರವಾಗಲಾರದು? ಈ ಸಂಶೋಧಕರಾದರು (ಪು. ೧೪೨) “ಈ ಶಾಸನದ ಕಾಲವು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೯೪ ಎಂಬುದೇ ನಿಜವಾದರೆ ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾಧಿರಾಜರ ಕಾಲವು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೯೪ರ ನಂತರ ಕಾಲವಾದರೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅವರ ಕಾಲವನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು” ಎಂದು ಬರೆದಿರುವುದು ಸಹ ಈ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಗಮಕವಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರಿಗೂ ವಿಷಪ್ರಯೋಗವೇ?

‘ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರಿಗೂ ವಿಷ ಪ್ರಯೋಗವೇ? ರಾಮ ರಾಮ’ ಎಂಬ ೧೩೪೧ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿನ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತವಾಗಿರುವ ವಿಷಯ ಅತ್ಯಂತ ಹೇಯ, ಇದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಹೇಳನಕಾರಿಯಾದ ಬರಹ. ನಡೆಯೂರು ನಾರಾಯಣದಾಸರು ಎನ್ನುವವರ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಬರಹ ಎಂಬ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ

೩. ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ‘ನವವೃಂದಾವನಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ’ ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ರಕ್ಷಾಪುಟ-೪ರಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಹ ಗಮನಿಸಬೇಕು

೪. “ಮದೀಯಂ ವಾಙ್ಮುಖದ್ವಯಂ ತಥಾ ಅನುಷಂಗಿಕ ವಿಷಯವಿಚಾರಾನುಬಂಧಾಶ್ಚ” ಎಂಬ ಡಾ. ಬಿ.ಎನ್.ಕೆ ಶರ್ಮಾರವರ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ “ಶ್ರೀವಿಜಯೇಂದ್ರತೀರ್ಥರ ಕಾಲನಿರ್ಣಯ” (ಪು. ೪೮-೫೨) ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅದರಂತೆ ‘ಅಜಯ್ಯವಿಜಯೇಂದ್ರರು’ ಗ್ರಂಥದ ಡಾ. ಬಿ. ಎನ್. ಕೆ. ಶರ್ಮಾರವರ ಆಂಗ್ಲ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲೂ ಪುಟ ೨೨ ರಿಂದ ೨೪ ರಲ್ಲಿ ಈ ವಿವರಗಳು ಬಂದಿವೆ.

ಹೊಣೆಹೊರಬೇಕಾದವರು 'ಈಸಬೇಕು ಇದ್ದು ಜೈಸಬೇಕು' ಎಂಬ ಆ ಕೃತಿಯ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿಯವರೇ ಆಗಿರುವರು. ಇದು, 'ತಿಳಿದವರ ತಿಳಿಮಾತು' ಎಂಬ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿರುವ ಡಾ. ಅರಳುಮಲ್ಲಿಗೆ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿಯವರ ಬಳಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿನಾಕಾರಣ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನವು ಮಳಬೇಡದಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವವರ ತಪ್ಪು ಎಂಬಂತೆ ಬಿಂಬಿಸಿ (ಪು. ೧೩೪) ರಾಮ ರಾಮ ಎಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆಯುವುದು ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುವ ತಂತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು?

ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳ - ನವವೃಂದಾವನ

ಅದೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿನ 'ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರು ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಲೋಕ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದರೆ?' (ಪು. ೧೪೩) ಎಂಬ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉತ್ತರ ಅವರು ಕೇವಲ ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಇಂದಿನ ನವವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿಯೇ ಎಂದು ಮಾತ್ರ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಮಠದ ದಾಖಲೆಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಶ್ರೀಪೂರ್ಣಬೋಧಗುರುವಂಶಕ-ಥಾಕಲ್ಪತರು, ಗುರುಪರಂಪರಾವೃಂದಾಂತ, ಗುರುಪೀಳಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ದಾಖಲೆಗಳು ಉಪಲಬ್ಧವಿವೆ. ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ 'ವೃಂದಾನವಗಳಿಗಾನಮಿಪೆ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಂತೂ ಯಾರೂ ಚಕಾರವೆತ್ತದಂತಹ ದಿವ್ಯ ದಾಖಲೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂಶೋಧಕದ್ವಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು

'ಮೂಲವೃಂದಾವನದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು' ಎಂಬ ಅದೇ ಅಧ್ಯಾಯದ (ಪು. ೧೪೮) ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೇ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ವಿವರಣೆಗಳೇನಿದ್ದರು ಕೇವಲ ಊಹೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನವಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದಕ್ಕೆ ನಿರವಕಾಶವಾದ ಆಧಾರವೆನ್ನಿಸದು.

ಶ್ರೀರಘುನಂದನತೀರ್ಥರ ಕಾಲ

ಪುಟ ೧೪೪ರಲ್ಲಿ ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಂಶೋಧಕರು ಬರೆದಿರುವ ವಾಕ್ಯವೊಂದು ಹೀಗಿದೆ :

“ಶ್ರೀಜಿಹಾಮಿತ್ರರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಶ್ರೀರಘುನಂದನ ತೀರ್ಥರು ವಿಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೩೩ರಲ್ಲಿ ದೇಹ ಬಿಟ್ಟರು”. ಇದು ಶುದ್ಧಾಂಗ ಸುಳ್ಳು. ಮಠದ ದಾಖಲೆಗಳ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ರಚಿತವಾದ ಗುರುಚರಿತೆ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪುಟ ೧೦೪ರಲ್ಲಿ (೩ನೇ ಮುದ್ರಣ - ೨೦೧೦) ಶ್ರೀರಘುನಂದನತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನ ಪ್ರವೇಶ ಕಾಲವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೦೪ ಎಂದು ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಾಲಯಮಠದಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ. ೨೦೦೪ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಘುನಂದನತೀರ್ಥರ ಪಂಚಮುಶತಮಾನೋತ್ಸವವು ವೈಭವದಿಂದ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಂಶೋಧಕರು ಒಟ್ಟಾಗಿ

ಸೇರಿ ಹೀಗೆ ತಪ್ಪುಗಳ ಸರಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ ಹೋದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ನ್ಯಾಯ ಸಂದಿತ್ತು? ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶದಷ್ಟು ಸತ್ಯವಾದ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ನೀಡಿರುವ ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ನೀಡಿರುವ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಹ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವುದು. ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂದರೆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಾದರ ಪಡಿಸುವುದೇ ಹೊರತು ತೋಚಿದ್ದನ್ನು ಬರೆದು ಇತರರನ್ನು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥತೀರ್ಥರ ಶ್ಲೋಕ

‘ನವವೃಂದಾವನ ಸ್ತೋತ್ರ ಶ್ಲೋಕಗಳು’ (ಪು. ೧೯೧) ಎಂಬ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತವಾದ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯದೀಪಿಕಾಚಾರ್ಯರ ರಚನೆ ಎನ್ನಲಾಗುವ ‘ಪದ್ಮನಾಭಂ ಜಯಮುನಿಂ’ ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕ ಕೇವಲ ಕೃತಕ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ನಡೆದು ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಭಾಷ್ಯದೀಪಿಕಾಚಾರ್ಯರ ರಚನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದವರು ಎಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ‘ಕಿಟಿತಟಿನೀ’ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವಾಗಲಿ ಅದು ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥತೀರ್ಥರ ಕೃತಿ ಎಂಬುದಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರದಿಂದಲೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡುವ ಬದಲು ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಂಶೋಧಕರು ಬರೆಯುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

‘ಹೌದು ಕಿಟಿತಟಿನೀ ಗ್ರಂಥ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ? ಅದು ಎಷ್ಟನೇ ಶ್ಲೋಕ? ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ ಕಾಲಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೈತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಈ ಮಾಹಿತಿ ನಮಗೆ ದೊರೆತರೆ ಖಂಡಿತಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ’.

ಎಂಬುದು (ಪು. ೧೯೪) ಇವರು ನೀಡುವ ಆಶ್ವಾಸನೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಅಥವಾ ವಿಮರ್ಶೆ ಎನ್ನಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳದ ವಿಚಾರದಂತಹ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಾದೀತೇ? ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಆಕೃತಿಯಾಗಲೀ, ಆ ಶ್ಲೋಕವಾಗಲೀ ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ತಿಲಕಾಷ್ಟಮಹಿಷಬಂಧನದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತಹದು. ಅಥವಾ ತಿಲಕಾಷ್ಟಮಹಿಷಬಂಧನ ಎನ್ನುವುದರ ಬದಲು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಟಿತಟಿನೀ ಎಂಬ ಪದವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಭಾಷ್ಯದೀಪಿಕೆಯಂತಹ ಗ್ರಂಥರತ್ನವನ್ನು ನೀಡಿ ಸಕಲ ವೈಷ್ಣವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥತೀರ್ಥರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮದು ಅಚಲ ವಿಶ್ವಾಸ. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಬಣದವರ ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕಂತಹದಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ದೊರೆತಾಗ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತಾಡುವ ಇವರು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಆಧಾರವೆಂದು ಬಿಂಬಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದು ಲೇಸಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ದಾಖಲೆಯು ನೈಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಹ ಅದನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಎಂದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ಆಧಾರವನ್ನು ಮುಂದಿಡುವ ಇವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಶಶವಿಷಾಣದಿಂದ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿ ಸಮರ ಗೆಲ್ಲುವ ಅಸಾಧ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎನ್ನಿಸುವುದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ

ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪಾಠಾಂತರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಿರುವ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು (ಪು. ೧೯೮-೨೧೦) ಈ ಸಂಶೋಧಕದ್ವಯರ ವಾದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾಶನದ ತತ್ತ್ವಸುವ್ವಾಲಿ, ಡಾ. ಕೆ. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಅವರ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಪಾಠಗಳಲ್ಲೂ ಏನೇ ಪಾಠಾಂತರಗಳು ಇದ್ದರೂ ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಸಮಾನವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಎಂದ ಮೇಲೆ, ಅವು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವೆನ್ನಿಸುವ ಪಾಠಾಂತರಗಳು ಎಂಬುದು ನಿಃಸಂಶಯ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರ ಹೆಸರನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸದ ಅವರಿಬ್ಬರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಪಾಠವು ಕೇವಲ ಕಲ್ಪಿತವಾದ ಪಾಠ. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೃತಿಮ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಉಪಲಬ್ಧ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದು ಸರ್ವಥಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನಿಸದು^೫.

ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರು ಎಂಬಲ್ಲಿನ ರಘುವರ್ಯ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಾಮ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಅದು ಶ್ರೀರಾಮತೀರ್ಥರ ಹೆಸರು ಎಂದು ವಾದಿಸುವ ಇವರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ (ಪು. ೨೦೮) “ತತ್ತ್ವಮಸಿ” ಮೊದಲಾದ ಶ್ರುತಿವಚನಗಳನ್ನು ಜೀವೇಶ್ವರೈಕೈಕಪರವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಮಾಯಾವಾದಿಗಳ ವಾದವನ್ನೂ ನಾಚಿಸುವಂತಿದೆ.

ಹರಿದಾಸರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಳಬೇಡದ ಉಲ್ಲೇಖ

‘ಮಳಬೇಡದ ಸನ್ನಿಧಾನಗಳು’ ಎಂಬ ಆರನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧಕ್ಕು ತುಂಬಿರುವ ಅಸಂಗತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರ ಕೃತಿ. ಅದರ ಪಾಠ ಯಾವುದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನವನ್ನು ಸ್ಫುಟಪಡಿಸುವುದೇ ಹೊರತು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಸ್ಫುಟವಾದ ದಾಸರಾಯರ ವಚನವನ್ನೂ ಸಹ ಗೌಣವಾಗಿರುವುದಾದಲ್ಲಿ ನಿರವಕಾಶ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು.

ವೃಂದಾವನದ ಅಂತರಗಳ ವಿಮರ್ಶೆ

ಪು. ೨೭೪ ರಿಂದ ೨೭೮ ರಲ್ಲಿನ ವೃಂದಾವನಗಳ ಅಂತರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ಉಡುಪಿ, ಸೋದೆ, ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಮುಳಬಾಗಿಲು ಮೊದಲಾದ ವೃಂದಾವನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಪ್ರಾಚೀನವೇ ಆಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಅಂತರವು ಸಹ ಈ ಸಂಶೋಧಕದ್ವಯರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು

೫ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥ ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಯಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶ್ರೀಜನಾರ್ದನ ವಿಠಲರ ಕೃತಿಯ ಮಾತೂ ಸಹ ರಘುವರ್ಯರ ವೃಂದಾವನ ನವವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ :

“ಎರಡೇಳು ವೃಂದಾವನದಿ ಪದ್ಮನಾಭತೀರ್ಥರೂ ಕವೀಂದ್ರರೂ ಸುವಾಗೀಶಯತಿಯು ಗುರುವ್ಯಾಸಮುನಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸುಧೀಯಿಂದ್ರ ರಘುವರ್ಯರ ಶ್ರೀರಾಮತೀರ್ಥಾಖ್ಯ ನವ” ಇದನ್ನು ಸಂಪಾದಕದ್ವಯರೇ ಪು. ೨೦೯ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವರು.

ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೇ ಮಳಬೇಡದ ಕಾಗಿನೀ ತೀರದ ಇಂದಿನ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನ ಅಲ್ಲಿರುವ ವೃಂದಾವನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು. ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀಅಕ್ಕೋಬ್ಬತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನ ಅನಂತರ ಕಾಲದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಅಂತರದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀರಘುನಾಥತೀರ್ಥರದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಮೂರನೇ ವೃಂದಾವನ ಅದು ಸುಮಾರಾಗಿ ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದ ಅಂತರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅನುಪಪತ್ತಿಯಾದರು ಯಾವುದು?

ಮಳಬೇಡದ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಗಳು^೬

ಎಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿನ “ಮಳಬೇಡದ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಗಳು” (ಪು. ೨೭೯) ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಚಿಂತನೆ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಅಪೇಚಾರ. ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರ ಕೃತಿಗಳು, ದೈವಜ್ಞಭೀಮಾಚಾರ್ಯರ ಪೂರ್ಣಬೋಧಗುರುವಂಶ-ಕಥಾಕಲ್ಪತ್ರರು ಎಂಬ ಕೃತಿಗಿಂತ ಮುಂಚಿನವು. ಅಲ್ಲದೇ ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರಂತಹ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೇವಲ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವವರಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಚ್ಚರವನ್ನಾದರು ವಿಮರ್ಶಕರು ಹೊಂದಿರಲೇಬೇಕು. ಆ ಅಧ್ಯಾಯದ ಪು. ೨೮೨ರಲ್ಲಿ - ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಏಕೈಕ ಆಕರದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನಂಬಿರುವರು ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿರುವುದು ಸರ್ವಥಾ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಥಮಬಾರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಮೂಲಕೋಶ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಒಂದೇ ಒಂದು ಆಕರವನ್ನು ಸಹ ಮುಂದಿಡದೇ ಇತರರ ಸಾಧಾರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೋ ‘ತಿಳಿದವರು’ ತಿಳಿಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ “ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಹ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅವುಗಳ ನಿರ್ದುಷ್ಟತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಲ ಸಂದೇಹಗಳು ಎದುರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?” ಎನ್ನುವ ಇವರು ಯಾವ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲೂ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಿಟಿತಟಿನೀ ಕೃತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುವುದು ಸಂದೇಹಾತೀತವಾದ ಆಧಾರವಾಗಬಲ್ಲದೇ? ‘ತಿಳಿದವರು’ ಯೋಚಿಸಲಿ.

ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ನವವೃಂದಾವನಗಳು ಇದ್ದವೆ?

ಪು. ೧೭೭ರಲ್ಲಿ “ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಆನೆಗೊಂದಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಾದ್ರಿ ನಡುಗಡ್ಡೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಪರಿಸರವಾಸಿಗಳು ನಡುಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೃಂದಾವನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಭಯಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ” ಎಂಬುದು ಇವರ ಅಂಬೋಣ. ಆ ವೃಂದಾವನಗಳ ಕಾಲ ೮೦೦ ವರ್ಷಗಳೂ ಮೀರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೋಕವೇ ಬಲ್ಲದು. ಆದರು ಇದನ್ನು ‘ಅನಾದಿಕಾಲ’ ಎನ್ನುವ ಇವರ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಷ್ಟು ಅದ್ಭುತ!

೬ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ಸ್ಥಳ ಮಳಬೇಡ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸ್ಪಷ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇದೇ ಸಂಚಿಕೆಯ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ೧೭ ರಿಂದ ೨೩ ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

“ಪೂರ್ಣಬೋಧಗುರುವಂಶಕಥಾಕಲ್ಪತರು” ವಿನಲ್ಲಿಯ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

ನಾನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಪೂರ್ಣಬೋಧಗುರುವಂಶಕಥಾಕಲ್ಪತರು ವಿನಲ್ಲಿನ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ “ಎಂದಿದೆಯಂತೆ” (ಪು. ೨೯೨) ಎಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವ ಇವರು ಆ ಕೃತಿಯನ್ನು ಏಕೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ? ನಾನೇನೋ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತೆ ಬರೆಯುವವರಿಗೆ ಆ ಗ್ರಂಥ ಇರುವುದಾಗಲೀ ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಶ್ಲೋಕ ಇರುವುದಾಗಲೀ ಕಂಡಿಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲಿ ನಾನು (೭/೧೩) ಎಂದು ನಮೂದಿಸಿರುವ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂಪಾದಕದ್ವಯರು “ಇಲ್ಲೂ ಎಂದಿನಂತೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ” (ಪು. ೨೯೨) ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿರುವರು. ಅದನ್ನು ‘ಏಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಒಂದರಿಂದ ಮೂರನೇ ಶ್ಲೋಕ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ’ ಅಥವಾ ಒಂದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೂರನೇ ಶ್ಲೋಕದವರೆಗಿನ ಆಯ್ದ ಯಾವುದೋ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳು ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ? (ಪು. ೨೯೨) ಎಂಬುದು ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಂಶೋಧಕರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಎಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಿರುವುದು ವಿಷಯವಲ್ಲ ಕೇವಲ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಮಾತ್ರ. ವಿನಾಕಾರಣ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವ ಇವರಿಗೆ ಉದಾಹೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಜ್ಞಾನವೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ವಿಚಾರ ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬಹುದಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇವು.

ಕಿಟಕಟಿನೀ ಎಂಬ ಕೃತಿಯ ವಿವರ, ಶ್ಲೋಕದ ಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಏನನ್ನೂ ನೀಡದ ಈ ಮಹನೀಯರು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದಾಗಲೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದು ಕೇವಲ ದುರಾಗ್ರಹದ ಚಿಂತನೆ ಎಂಬುದು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುವ ಅಂಶ. ‘ಕಥಾಕಲ್ಪತರು’ ಎಂಬ ಆ ಕೃತಿಯನ್ನು ‘ಕಲ್ಪಿತ ಗುರುಕಥಾ’ (ಪು. ೨೯೩) ಎಂದು ಲೇವಡಿ ಮಾಡುವ ಇವರ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ‘ತಿಳಿದವರು’ ತಿಳಿಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿರುವುದು ಎಂತಹ ವಿಪರ್ಯಾಸ!

ಗುರುಚರ್ಯೆಯು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಕೃತಿ

ಗುರುಚರ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಲಕಾಷ್ಟಮಹಿಷಬಂಧನ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಅರ್ಹ ಎಂಬ ಇವರ ತೀರ್ಮಾನ (ಪು. ೨೯೧) ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರೇ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ “ಮಳಬೇಡಗೇ” ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದವರು ತಮ್ಮ ಬಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಇವರು ಭಾವಿಸಿರುವ ಖ್ಯಾತ ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಡಾ. ಬಿ. ಎನ್. ಕೆ. ಶರ್ಮಾರವರು; ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ದ್ವೈತವೇದಾಂತದ ಇತಿಹಾಸ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಹದಿನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಡಾ. ಬಿ. ಎನ್. ಕೆ. ಶರ್ಮಾ ಅವರು ಅದರ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯು ನಂಜನಗೂಡಿನ ರಾಘವೇಂದ್ರಮಠದ ಗ್ರಂಥಾಗಾರದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವರು² (Preface - Pp xxv, xxvi). ಅಲ್ಲದೇ

2 ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅದರಿಂದ ತಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅನೇಕ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಹ ಡಾ. ಬಿ. ಎನ್. ಕೆ. ಶರ್ಮಾರವರು ನನ್ನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದು ಅದು ನನ್ನ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದೆ.

ತಮ್ಮ ಆ ಸಂಶೋಧನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆ 'ಗುರುಚರ್ಯಾ' ಕೃತಿಯನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ಸಹ ಗಮನಾರ್ಹ.

ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥವಿಜಯ

ಇನ್ನು ಅದೇ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿನ (ಪು. ೨೯೪, ೨೯೫) “ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುತೀರ್ಥವಿಜಯದ” ಕರ್ತೃವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ಅದು ಜಂಬುಖಂಡಿ ವಾದಿರಾಜಾಚಾರ್ಯರದು ಅಥವಾ ಶ್ರೀಷಟ್ಪರಾಚಾರ್ಯರದು ಅಥವಾ ಕಣಗಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರದು. ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃ ಸೂಚಕವಾದ ಪದ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಈ ಮೂವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರದು ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ವಿವಾದ. ತಮ್ಮ ಬಣಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೆಂದು ಈ ಸಂಶೋಧಕದ್ವಯರು ಭಾವಿಸಿರುವ ಈ ಮೂವರೂ ಸಹ ಶ್ರೀವಾದಿರಾಜರ ಭಾವಿಸಮೀರತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ದೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದ್ದವರು. ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಾಣಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಈ ಮೂವರಲ್ಲಿ ಯಾರದೇ ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ‘ಕಾಗಿನೀತೀರಸಂವಾಸಮಾಹ್ವಾನ’ ಎಂಬ ಮಾತು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನದ ಸ್ಥಳ ಮಳಚೇಡ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆತ್ಮಂತಸ್ಫುಟವಾದ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರ ನೇರಶಿಷ್ಯರ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು

‘ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರ ನೇರಶಿಷ್ಯರ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು’ (ಪು. ೨೯೫) ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿ “ಶ್ರೀ ವಿಜಯದಾಸರ ಹಿರಿಯ ಸಮಕಾಲೀನರಾದ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೇಂಕಟದಾಸರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಹಿಪತಿದಾಸರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀ ವಿಜಯದಾಸರ ನೇರಶಿಷ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಗೋಪಾಲದಾಸರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀವೇಣುಗೋಪಾಲದಾಸರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀವ್ಯಾಸವಿಠಲದಾಸರಾಗಲಿ, ‘ಶ್ರೀವಿಜಯ-ದಾಸರ-ಶ್ರೀಗೋಪಾಲದಾಸರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ’ ಮಾನವಿಯ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥ-ದಾಸರಾಗಲಿ, ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಪ್ರಾಣೇಶದಾಸರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಶ್ರೀದವಿಠಲದಾಸರಾಗಲಿ, ಮಳಚೇಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನವನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ” (ಪು. ೨೯೫) ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿರುವರು. ಇವರ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಇವರಾರು ಮಳಚೇಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನವನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಸಹ ಎಲ್ಲಾನಮೂದಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಉತ್ತರ. ದೋಷವಾಗುವುದು ವಿರುದ್ಧೋಕ್ತಿಯೇ ಹೊರತು ಅನುಕ್ತಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಂಪಾದಕರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತ.

ವಿಜಯದಾಸರಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ‘ಮಹಾವಿಸ್ತೃತಿ’ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ದೊಡ್ಡ ಅಪಚಾರ. ಇದು ಹರಿದಾಸರನ್ನೇ ಅವಮಾನಿಸುವ ಪರಿ ಎಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ದಯದಿಪಾಲಿಸೋ ಜಯತೀರ್ಥರಾಯ ಎಂಬ ಕೃತಿ

ಇನ್ನು ‘ದಯದಿಪಾಲಿಸೋ ಜಯತೀರ್ಥರಾಯ’ ಎಂಬ ಕೃತಿಯು ಶ್ರೀವ್ಯಾಸ-ವಿಠಲರದೋ? ಅಥವಾ ಕೇಶವವಿಠಲರದೋ? (ಪು. ೩೦೦-೩೦೨) ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಅದು ಯಾರದೇ ಕೃತಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಮಾನ್ಯವೇ ಸರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ್ತೃವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಲ್ಲದ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅದರ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದು ಋಜುವಾದಸರಣಿ ಎನ್ನಿಸಲಾರದು. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಶ್ರೀವರದೇಶವಿಠಲರ ಕೀರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಗೋರಬಾಳ ಹನುಮಂತರಾಯರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹರಿದಾಸರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ವರದೇಶವಿಠಲರ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ 'ಮಳಖೇಡಸುಕಾಗಿನೀತೀರನಿವಾಸ' ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖವೇ ಇದೆ. ವಿನಾಕಾರಣ ಅವರು ಯಾವ ಮೂಲವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ಬರೆದಿಟ್ಟರೋ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ (ಪು. ೩೦೫) ಎಂದು ಷರಾ ಬರೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು 'ಕಟಿತಟಿನೀ' ಮೊದಲಾದ ಈ ಸಂಪಾದಕದ್ವಯರ ಉಲ್ಲೇಖದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಕೇಳಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಆರ್ವಾಚೀನ ಹರಿದಾಸರ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾವಿಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಆರೋಪಿಸುವ ಈ ಸಂಪಾದಕರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹವೇ ಆಗಿವೆ; ಅಂತಹ ಮಹಾವಿಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಇವರಿಗೇ ಆರೋಪಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ?

... ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ ಹಿರಿಕಿರಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ವೈಪರೀತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಮೇಲೆ ಈ ಮೆಚುಚ್ಚೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? (ಪುಟ ೩೧೦) ಎಂಬ ಇವರ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂಪಾದಕರ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿರುವ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಮೂಲರಾಮಸ್ತು ಮನ್ಮಥೇ

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಪು. ೩೧೧ರಲ್ಲಿ ನಂಜನಗೂಡಿನ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ ಪಡಿಸಿರುವ 'ಮೂಲರಾಮಸ್ತು ಮನ್ಮಥೇ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಬಂದಿದೆ. ಮೂಲರಾಮ ಮೊದಲಾದ ಮಠಮಠಗಳ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನದು ಯಾವಾಗಲೂ ತಟಸ್ಥ ಧೋರಣೆ^೮. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಠಕ್ಕೂ ನೋವಾಗದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಲೇಖನ, ಪ್ರವಚನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ರತದಂತೆ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರು ಬಲ್ಲರು.

ಆದರೆ, ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೋಷ ಇರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲೇಬೇಕಿದೆ:

“ಶ್ರೀಅಕ್ಕೋಭೃತೀರ್ಥರು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಳೆದ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಉತ್ತರಾದಿಮಠೀಯರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸುಳ್ಳು ಕಥೆಯ ಕೃತ್ರಿಮತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಈಗ ನುಂಗಲಾರದ ತುತ್ತಾಗಿದೆ”, (ಮೂಲರಾಮಸ್ತು ಮನ್ಮಥೇ; ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಪು. ೭, ದ್ವಿತೀಯಾವೃತ್ತಿ ೨೦೧೦) ಎಂದು ಬರೆದಿರುವುದು ಮಾತ್ರ

^೮ ನನ್ನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹವು ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಘಟ್ಟಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಠತ್ರಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವೆನ್ನಿಸುವ ಕೆಲವು ದಾಖಲೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವವು; ಅವುಗಳ ಪ್ರಕಾಶನವು ಮಠಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರಕ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಸರಿಯಲ್ಲ; ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ರಾಘವೇಂದ್ರವಿಜಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ:

ದೃಢಾಸಿನಾ ತತ್ತ ಮುಸೀತಿವಾಚಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಭಾಚಾ ಪರಜೀವಭೇದೇ |

ಅವೈದಿಕಾಗ್ರ್ಯಂ ಮುನಿರೇಷ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಂ ಶರಣ್ಯಂ ಕುದೃಶಾಂ ಬಭೇದ ||

- ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರವಿಜಯ (೨/೧೧)

ಇದು ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯಲ್ಲವೇ? ಇಡಿ ಮಾಧ್ವಪರಂಪರೆಯೇ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕಾದ ಶ್ರೀಅಕ್ಕೋಬ್ಬತೀರ್ಥರ ವಿಜಯಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಒಂದು ಮಠದ ಕಲ್ಪನೆ ಎಂಬಂತೆ ಇವರು ಬಿಂಬಿಸುವುದು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಸಂಶೋಧನೆಯೋ? 'ತಿಳಿದವರು' ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯಿಂದಾಗಿಯೇ 'ಅಕ್ಕೋಬ್ಬವಿಜಯವಿಭವ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಇತರರು ರಚಿಸುವಂತಾಯಿತು ಎನ್ನಬಹುದು. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಲೇ ಮಠಮಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಸ್ಪರ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಸಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕೋಬ್ಬ ಪುಸ್ತಕಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆನ್ನಿಸದು. ಕೇವಲ ಸತ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆಯೇ ಸೂಕ್ತ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು.

ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮಳಖೇಡದಲ್ಲಿಯ ವೃಂದಾವನ ಮೃತ್ತಿಕಾವೃಂದಾವನವಲ್ಲ

ಮೃತ್ತಿಕಾ ವೃಂದಾವನಗಳ ಆರಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಮೂಲವೃಂದಾವನದ ಸ್ಥಳದಂತೆಯೇ ಮೃತ್ತಿಕಾ ವೃಂದಾವನದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೂ ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಆರಾಧನೆಯು ಅತಿಶಯವಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರು ಮೂಲವೃಂದಾವನಸ್ಥಳವೆಂದು ವಾದಿಸುವ ನಮ್ರವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಮುನ್ನ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಆರಾಧನೆ ನಡೆದಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖ ಇದೆಯೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇದೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಸಲ್ಲದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುವುದು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಸಂಶೋಧನೆಯೆನ್ನಿಸಿತು? ಶ್ರೀಮಾಧವತೀರ್ಥರ, ಶ್ರೀಅಕ್ಕೋಬ್ಬತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನಗಳ ಸ್ಥಳಾಂತರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡುವ ಈ ಇಬ್ಬರು ಸಂಪಾದಕರು, ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೃತ್ತಿಕಾ ವೃಂದಾವನವೆಂದು ಯಾವುದೇ ಆಧಾರ ನೀಡದೆ 'ಸಿದ್ಧಾಂತ'ವೆಂಬಂತೆ ಮುಂದಿಡುವುದು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಸಂಶೋಧನೆಯೋ 'ತಿಳಿದವರೇ' ಹೇಳಬೇಕು.

ಉಭಯ ವೃಂದಾವನಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮನ

ಅಧ್ಯಾಯ ಎಂಟರಲ್ಲಿನ ಉಭಯ ವೃಂದಾವನಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮನ ಎಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿಯೂ ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುವಂತಹುದು. ನವವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿನ ವೃಂದಾವನವು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರದು ಎಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗದೇ ಇರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೂ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನವೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತವಾಗಲಾರದು. ಇದು

ಅನ್ಯಥೋಪಾಸನೆ ಎನ್ನಿಸುವ ಮಹಾಪರಾಧ. ಅದಕ್ಕೇನಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನ ಎಂದು ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಅದರಂತೆ ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನ ಮೃತ್ತಿಕಾ ವೃಂದಾವನ ಎಂದು ಎಲ್ಲಿ ತಾನೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ? ಹಾಗೆ ಹೇಳುವವರು ಅವರದೇ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಹುದಾದ ಆ ವೃಂದಾವನ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕಾಯಿತು? ಯಾರಿಂದಾಯಿತು? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಆಯಿತು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲೇಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಅದಕ್ಕೂ ಮಹಾವಿಸ್ತೃತಿ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿ ಪಾರಾಗಲಾದೀತೇ?

ರಜತಶಾಸನ

ಅನುಬಂಧಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು 'ರಜತ ಶಾಸನಗಳು; ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ' ಎಂಬ ಭಾಗ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ರಜತ ಶಾಸನವು ಸಹ ಕಿಟಕಿಟಿನಿಯಂತೆಯೇ ಕೇವಲ ಕೃತ್ರಿಮ ದಾಖಲೆ; ಎಂಬುದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ನೀಡಿರುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ "ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ರಜತಶಾಸನವು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನೋಡಲು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಅದು ಕೃತಕವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ" (ಪು. ೩೫೭) ಎಂಬುದು ಈ ಸಂಪಾದಕದ್ವಯರ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ. ನಾವು ಸಾದರಪಡಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಿರುವ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥರ ಕೈಬರಹವನ್ನು ನೋಡಲೂ ಸಹ ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ಕೃತಕವೆಂದು ಆರೋಪಿಸುವ ಈ ಮಹನೀಯರು 'ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂಬುದಾಗಿ ತಾವೇ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಕೃತಕವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಷರಾ ಬರೆಯುವುದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಎನ್ನಲಾದೀತೇ? ಇದನ್ನು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಹೊಗಳಿರುವ 'ತಿಳಿದವರ' ತಿಳಿಮಾತುಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು?

ಈಗಲೂ ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಷ್ಟೇ, ಅದು ರಜತ ಶಾಸನವೋ, ಸುವರ್ಣಶಾಸನವೋ ಅಥವಾ ಶಿಲಾಶಾಸನವೋ ಎಂಬ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಅನಗತ್ಯ, ಅದು ಯಾವುದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸರಿ, ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತೋರಿಸುವ ಕೃಪೆ ಮಾಡಲು ವಿನಂತಿ. ಆಗಷ್ಟೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಪಡಲಾಗಲಿ, ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲಾಗಲಿ ಸಾಧ್ಯ. ಇಂತಹ ಕಲ್ಪಿತ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಮುಗ್ಧ ಜನತೆಯ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದು ವಿಮರ್ಶನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಅಪಚಾರವಲ್ಲವೇ! ಈ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡದೇ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಭಾವ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಪದೇಶ ನೀಡುವ ಇವರ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಏನು ತಾನೇ ಬೆಲೆ ಇದ್ದಿತು? ಆ ಶಾಸನವೇ ಅನುಪಲಬ್ಧವೆಂದ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಆ ಪದ್ಯದ ಗತಿ ಇನ್ನೇನಾದೀತು? ಆ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸಂಬದ್ಧತೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಾದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಆ ಪದ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ತಿಳಿದವರ ತಿಳಿಮಾತು

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ 'ತಿಳಿದವರ ತಿಳಿಮಾತು' ಎಂಬ ವಿವಿಧ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳ ಪ್ರಕರಣ. ಇಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ಸಂಪಾದಕೀಯದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನವು ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ ಬಣದವರೇ ಆಗಿರುವರು ಎಂದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಎನ್ನಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೇವಲ ಲೇಖಕರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತೋರಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠೆ ಎಂದಷ್ಟೇ ಕರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇವರಲ್ಲೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನವರು “ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಕೃತಿಮುಖೇನ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕೆಂಬ ಆಗ್ರಹ ಇಲ್ಲ ಸಲ್ಲ” (ಪು. ೪೧೮) ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಅಂಶ.

ಉಳಿದವರು, ಇತರ ಮತದವರು; ಅವರಿಗೆ ಮೂಲವೃಂದಾವನದಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾಗಲಿ, ವಿಷಯದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯಾಗಲಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ, ಇಂತಹ ಸುದೀರ್ಘ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ನೋಡುವ ತಾಳ್ಮೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಲಾಘಾ! ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿರುವವರಂತೂ ಅವರೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ “ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಿಗಳ ಪೈಕಿ ನಾಲ್ವರೊಡನೆ ಈ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂಘರ್ಷ ಹೊಂದಿರುವವರು”. (ಪು. ೪೦೯) ಆ ನೋವನ್ನು ಅವರು ಇಂತಹ ಸಲ್ಲದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೂಲಕ ಹೊರಹಾಕಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರಂತೂ ಉಭಯ ಬಣದವರಿಗೂ ಸಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡುವ ಉದಾರ ಮನೋಭಾವದವರು. ಎಂದರೆ, ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದರ್ಥ. ಇನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿದವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಪೂರ್ವ ಪಕ್ಷವಾದಕ್ಕೆ ಭದ್ರವಾದ ಪೂರಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ದೊರೆತಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ (ಪು. ೪೧೮) ಎಚ್ಚರವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು. ಕೆಲವರಂತೂ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಸಹನೆಯನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಂಕುಚಿತ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರು. ಆದರೆ, ಕೆಲವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕ ಉದಾತ್ತ ನಿರ್ಮಲತೆಯೇ ಬುದ್ಧಿ ಮನುಕುಲದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ, ಸಾತ್ವಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರುವುದು (ಪು. ೪೨೦) ಮಾತ್ರ ಸೋಜಿಗ. ಈ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾತೃರ್ಯ, ಪಕ್ಷಪಾತ ಮೊದಲಾದವುಗಳೇ ಹೊರತು ಸಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಯುಕ್ತಾಭಾಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇದನ್ನು “ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂಶೋಧಕನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವ ಒಬ್ಬ ‘ತಿಳಿದವರು’ ಹೇಳುತ್ತಾ “ಭಾವುಕನನ್ನು ತಳಮಳಕ್ಕೀಡುಮಾಡುವ ಯುಕ್ತಿಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ; ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವನಿಗೆ ನಿರ್ದಿಗಿಡಿಸಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸುವ ಅಚ್ಚರಿಯ ಪ್ರೇರಣೆ ಇದರಿಂದ ಸಿಗಲಿದೆ” (ಪು. ೪೨೪) ಎಂದು ಇದನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರೇರಣೆ ಇಲ್ಲದೇ ತನ್ನಲ್ಲಿನ ಯುಕ್ತಾಭಾಸಗಳಿಂದಾಗಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವ ಮೃತ್ರಿಕಾಮಂದಿರ ಇದಾಗಿದೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಬೊಂಬೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಲು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮ ಅನಗತ್ಯ; ಬರೀ ನೀರಿನ ಅಭಿಷೇಕವಷ್ಟೇ ಸಾಕು; ಅಲ್ಲವೇ?

‘ಅಂತೂ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ’ (ಪು. ೪೧೦) ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿರುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಹನೀಯರಂತೂ,

“ಸಿಂಹದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತವೆ. ... ಹೀಗೆ ಉಭಯ ಮಠಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ರಘುವರ್ಯರು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಜಯತೀರ್ಥರೆಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಸಿಂಹವೇ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯರು ಇರಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅಪಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ” (ಪು. ೪೧೧)

ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ವಿಕೃತ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಇದು ಸಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ಮಾತು ಎನ್ನದೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಧೋರಣೆಯವರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ವಿಮರ್ಶೆ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಮಠಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಸ್ಪರ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ! ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ರಚನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನೇ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವ ದಿಕ್ಕೊಚ್ಚಿಯಂತಹ ಮಾತು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥಕಾರರಿಗೆ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನ ನವವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನ ನವವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಮುಖ್ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡುವುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಳಬೇಡದಲ್ಲಿರುವುದು ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನವೇ. ಅದರಂತೆ ನವವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿರುವುದು ಶ್ರೀರಘುವರ್ಯತೀರ್ಥರ ಮೂಲವೃಂದಾವನವೇ ಎಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿತ.

ಪ್ರಾಯಃ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂಶೋಧನಾಭಾಸದ ಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀಪಾದರು ಅನುಗ್ರಹ ವಚನದಲ್ಲಿ (ಪು. ಜಿ) “ನಾನು ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ” ಎಂದು ನುಡಿದಿರುವುದು ಈ ಕೃತಿಯ ಒಟ್ಟು ಸಾಧನೆಯ ವೈಫಲ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿ ಎನ್ನಬಹುದು^೧. ಈ ಕೃತಿಯ ಒಟ್ಟು ವಿಮರ್ಶೆ ಪೂಜ್ಯ

ವಿ. ಸೂ.೧ : ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಆಘಾತಗೊಂಡ ಅನೇಕ ಜನರು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಸತತವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಆರಾಧನೆಯ ಶುಭಸಂದರ್ಭವೆಂದು ಗಮನಿಸಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಈ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ವಿಸ್ತೃತವಾದ ವಿಮರ್ಶೆಯು ಸಹ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಈ ಮಾಸಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶನಗೊಳ್ಳಲಿರುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಆಕ್ಷೇಪಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸುರೋಚ್ಛವಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

೨. ಹಿಂದೆ ತಪ್ಪು ವಾದದಲ್ಲಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಾದವಿವಾದ ನಡೆದಾಗ ಅದು ಲೇವಡಿ, ಕುಚೋದ್ಯಗಳಿಂದ ಹೊರತಾದ, ಸಭ್ಯತೆಯ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅದನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಪುನಃ ಚರ್ಚೆಗೆ ಗ್ರಾಸವಾಯಿತು ಎಂಬ ಈ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತಥ್ಯಾಂಶವಿದೆ (ಪು. ೧೪). ಆದರೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚೋದಕ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಪಾದರ ಈ ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ; ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಪಾದರ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಈ ಇಡೀ ಕೃತಿಯ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಮರ್ಶೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸುಮ್ಮದ್ವಿಜಯದ “ವಾಕ್ಯೇನೈಕೇನಾಕಿಪದ್ಧರ್ಷತೀರ್ಥಃ” (೧೨-೧೩) ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸುವಂತಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಇದರ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಸಣ್ಣ ಆಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಸರ್ವಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಸುಂದರವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶನಪಡಿಸಿ ಅಪೂರ್ವ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಅಥವಾ, ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಸಮಗ್ರ ನ್ಯಾಯಸುಧೆಯನ್ನೇ ಸಣ್ಣ ಆಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ವೃಂದಾವನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂದ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದು ಪುಣ್ಯಭಾಗಿಗಳಾಗಬಹುದಿತ್ತು. ಮುಂದಾದರು ಅಂತಹ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸೋಣ !

□□

ಬರೆದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಬರೆದ ವಿಮರ್ಶಕರನ್ನು ಸಂಶೋಧಕರನ್ನು ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧಿ ವಯೋವೃದ್ಧರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಲೇವಡಿ ಮಾಡುವ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಯತ್ನನಿಜಕ್ಕೂ ಸಹ ತೇಜೋವಧೆಯ ಸ್ವರೂಪದ ವಿಕೃತ ವಿಮರ್ಶೆ ಎನ್ನದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

೩. ಈ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರ ಹಾಗೂ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಆದರೂ ನೇರವಾದ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ, ವ್ಯಕ್ತಿನಿಂದ, ಲೇವಡಿಗಳಿಂದ ಹೊರತಾದ, ನಿಖರವಾದ, ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸ್ವಾಗತ.
೪. ಚಿಂತನೆಯು ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಸಾಗಲಿ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಅನೇಕರ ಬಗ್ಗೆ ವೈಚಾರಿಕ ವಿರೋಧದ ನಡುವೆಯೂ, ನಾನು ಆತ್ಮೀಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗದಿರಲಿ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿಲ್ಲ. ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾಸಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಈ ವಿಮರ್ಶೆಯ ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಸಹ ಸೂಚಿಸಲಾಗುವುದು.

ಚಿನ್ನದ ಸಡಗರ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಅನ್ನದ್ದು ಉದರಕ್ಕೆ, ಜ್ಞಾನದ್ದು ಮಾತ್ರ ತಲೆಗೆ. ಚಿನ್ನದಿಂದ ಬದುಕು ಅಸಾಧ್ಯ. ಕೇವಲ ಅನ್ನದಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಬರದು. ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಅನ್ನ ಚಿನ್ನ ಎಲ್ಲವೂ ಸಹ ದೊರೆಯುವವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನಃಶಾಂತಿ ಲಭಿಸುವುದು. ಮುಂದೆ ಮುಕ್ತಿಯೂ ದೊರೆಯುವುದು.

ಪಾಂಡವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಜನಿಸಿದ್ದು ಧರ್ಮರಾಜ, ಆ ಬಳಿಕ ಕೃಮವಾಗಿ ಭೀಮಸೇನ, ಅರ್ಜುನ, ನಕುಲ ಮತ್ತು ಸಹದೇವ ಇವರು ಜನಿಸಿದರು. ಧರ್ಮರಾಜ ಧರ್ಮದ ಸಂಕೇತ, ಅವನ ಅನಂತರ ಜನಿಸಿದ ಭೀಮಸೇನ ಜ್ಞಾನದ ಸಂಕೇತ. ಅರ್ಜುನ ಶ್ರವಣಾದಿಗಳ ಸಂಕೇತ, ನಕುಲ ಶೀಲದ ಸಂಕೇತವಾದರೆ ಸಹದೇವ ವಿನಯದ ಸಂಕೇತ. ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯಿಂದ ಜ್ಞಾನಪ್ರಾಪ್ತಿ ಅದರ ಬಳಿಕ ಪುನಃ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಅದರಿಂದಾಗಿ ವಿನಯ ಅದರ ಫಲ ಶೀಲ ಎಂಬ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪಾಂಡವರ ಈ ಹುಟ್ಟಿನ ಕೃಮದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ.

ಶ್ರೀವಿದ್ಯೇಶತೀರ್ಥರ 'ಷಷ್ಠ್ಯಬ್ದ'ದ ಫಲಶ್ರುತಿ 'ವಿರೋಧೋದ್ಧಾರ'ದ ವಿಕಸನ

ಲೇ. : ಶ್ರೀ ಸಗ್ನಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಉಪಾಧ್ಯ

ಧ್ಯಾನ ಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವೇ? ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನವೇ?

‘ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನಸಂತತಿಹಿಂ ಧ್ಯಾನಮ್’ - ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನಗಳ ಪರಂಪರೆಯೇ ಧ್ಯಾನ ಎಂಬ ತತ್ತ್ವಪ್ರಕಾಶಿಕಾದ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಧ್ಯಾನ ಎಂದರೆ ಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನ.

ಆದರೆ ‘ಶ್ರವಣ ಮನನ ದರ್ಶನಾದಿ ಜಾತಸ್ಯ ವಾಸನಾಮಯಸ್ಯ ವಸ್ತುನೋ ಮನಸಾಽವಲೋಕನಂ ಧ್ಯಾನಮ್’ - ಶ್ರವಣ, ಮನನ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಾದಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಸ್ಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೋಡುವುದೇ ಧ್ಯಾನ ಎಂಬ ಸುಧಾದ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಧ್ಯಾನ ಎಂದರೆ ಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನ.

ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ತೋರುವ ವಿರೋಧವನ್ನು ಎರಡು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ - ವ್ಯಕ್ತಿಯ ರೂಪದ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಕಾರಾತ್ಮಕವಾದ ವಸ್ತು ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದುದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾತ್ಮಕ ಧ್ಯಾನ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಸುಧಾದ ಮಾತಿನ ಆಶಯ. ಜ್ಞಾನಾದಿ ಗುಣಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕಾರಾತ್ಮಕ ವಸ್ತುವಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಕುರಿತು ಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನ ಸಂತತಿ ರೂಪದ ಧ್ಯಾನವಷ್ಟೇ ಎಂಬುದು ತತ್ತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾದ ಮಾತಿನ ಆಂತರ್ಯ.

ಹಾಗೆಯೇ ಸುಧಾದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ವಾಸನಾಮಯ ವಸ್ತುವಿನ ಒಳಗಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ರೂಪದ ಅವಲೋಕನವೇ ಧ್ಯಾನವಾದುದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅದರ ಅವಲೋಕನ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಅಪರೋಕ್ಷ ಎನಿಸಿದರೂ ಮಾನಸಿಕ ಅವಲೋಕನಕ್ಕೆ ವಿಷಯವಾದ ಭಗವದ್ರೂಪ ಮಾನಸವಾಸನಾಮಯ ರೂಪದ ಒಳಗಿರುವುದಾದುದರಿಂದ ಒಳಗೆಯಷ್ಟೇ ಅದರ ದರ್ಶನ ಎಂಬ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಅದು ತತ್ತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಪರೋಕ್ಷ ಎನಿಸಬಲ್ಲದು. ಹೀಗೆ ರೂಪದ ಧ್ಯಾನವೂ ವಿವಕ್ಷಾ ಭೇದದಿಂದ ಅಪರೋಕ್ಷವೂ ಪರೋಕ್ಷವೂ ಎನಿಸಬಲ್ಲದು.

ಧ್ಯಾನಂ ಪರೋಕ್ಷಮನ್ಯಚ್ಚ ಗುಣರೂಪವಿಭೇದತಃ |

ರೂಪಧ್ಯಾನಮಪಿ ದ್ವೇಧಾ ರೂಪತದ್ವೇಶಭೇದತಃ ||

ನೂರನಲ್ವತ್ತಾರು ಚಿಂತನೆಗಳು

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಟೀಕಾಟಿಪ್ಪಣೆಗಳ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸಬಹುದಾದ ನೂರನಲ್ವತ್ತಾರು (ಪೂರ್ವಾರ್ಧ- ೯೬ ಉತ್ತರಾರ್ಧ - ೫೦) ವಿರೋಧಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವವುಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು

ಮಾಡಿ, ಪರಿಹಾರದ ಆ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾಪ್ತ ಭಂಧಸ್ಥನ ಪದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಶಾಸ್ತ್ರಪರ್ಣಿ ಶ್ರೀಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರ ವಿರೋಧೋದ್ಧಾರ ಕೃತಿ ಶ್ರೀವಿದ್ಯೇಶತೀರ್ಥರ ಷಷ್ಠ್ಯಬ್ದಪೂರ್ತಿ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೋಡು ಬಂದಂತಾಗಿದೆ.

ಮನನಪದ್ಧತಿಗೊಂದು ದಾರಿದೀಪ

ಶ್ರುತ್ವಾ ಮತ್ವಾ ತಥಾ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತದಜ್ಞಾನವಿಪರ್ಯಯೌ |

ಸಂಶಯಂ ಚ ಪರಾಣುದ್ಯ ಲಭತೇ ಬ್ರಹ್ಮದರ್ಶನಮ್ ||

ಎಂಬುದಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ ತರ್ಕ (ಬ್ರ.ಸೂ.ಭಾ ೨-೨-೪೩) ಬ್ರಹ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥದ ದಾರ್ಢ್ಯವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದು, ಶ್ರೇಣಿದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಆ ಕುರಿತಾದ ಸಂಶಯಾದಿಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮನನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥದ ದಾರ್ಢ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಮನನದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ದಾರಿದೀಪದಂತಿದೆ 'ವಿರೋಧೋದ್ಧಾರ'. ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸಬಹುದಾದ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಹೆಕ್ಕಿ ಆ ಮಾತುಗಳ ನೈಜ ಆಂತರ್ಯದ ಪರಿಶೀಲನೆಯೊಂದಿಗೆ ಆ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ದೃಢವೆನಿಸಬಲ್ಲದು.

ವಿರೋಧೋದ್ಧಾರದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ನೂರನಲ್ಲತ್ತಾರು ವಿರೋಧಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವಿರೋಧಗಳೂ ಕಾಣಿಸಬಲ್ಲವು ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೆಕ್ಕಿ ಹೆಕ್ಕಿ ಈ ಕೃತಿಯ ಚಿನ್ನಾಕರಣಗಳಡಿ ಬೆಳಕಿನಡೆಯಲ್ಲೇ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥದ ದಾರ್ಢ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮನನ ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ದಾರಿದೀಪ.

ಅಧ್ಯಯನೋಪಯೋಗಿ ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ಇರಲಿ

ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವೆನಿಸಿದ ಪೂರ್ವಾರ್ಥ, ಉತ್ತರಾರ್ಥ ಎಂಬ ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳಿಗೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೋದಯದ ಕ್ರಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ 'ಪರಮಾತ್ಮ' 'ಪರಮಾತ್ಮನ ಅವತಾರಗಳು' 'ಪರಮಾತ್ಮ ಗುಣಗಳು' - ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಮೇಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗುವಂತೆ ವಿರೋಧಗಳ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರಗಳ ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ನಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಮೂಲಕಾರರು ಈ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತನೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಕ್ರೋಢಿಕರಣ ಮೂಲಕಾರರಿಗೆ ಅಸಮ್ಮತವೆನಿಸದು.

ನಾಲ್ಕು ಕೃತಿಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ

ಇಂತಹ ಅಧ್ಯಯನ ಕೃತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಪಾಪಾಂಡಖಂಡನಮ್, ಸತ್ಕಥಾಸಾಗರ ಎರಡು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷ್ಯ ಸಹಿತ ಚತುರ್ದಶ ಸೂಕ್ತಾನಿ - ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಶ್ರೀಐತರೇಯಶೋಧ ಪ್ರಕಾಶನದ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಷಷ್ಠ್ಯಬ್ದ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನದ ಉತ್ಸವವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀವಿದ್ಯೇಶತೀರ್ಥರಿಗೆ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಅಭಿವಂದನೆಗಳು.

□□

ಮಾಸದ ವಿಶೇಷಗಳು

ಶ್ರೀಜಯ ಸಂವತ್ಸರ ಆಷಾಡ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ (ಮಾಸನಿಯಾಮಕ : ವೃಷಾಕಪಿ ವಾಮನ)

- ೧೩.೦೭.೧೪ : ಪಾಡ್ಯ, ಅಶುನ್ಯಶಯನವ್ರತ, ಚಂದ್ರೋದಯ ರಾತ್ರಿ ೦೭.೫೨ಕ್ಕೆ
 ೧೪.೦೭.೧೪ : ದ್ವಿತೀಯಾ, ವಿಷ್ಣುಪಂಚಕೋಪವಾಸ.
 ೧೭.೦೭.೧೪ : ಕರ್ಕಸಂಕ್ರಮಣ (ದಕ್ಷಿಣಾಯನ ಪುಣ್ಯಕಾಲ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ).
 ೨೧.೦೭.೧೪ : ದಶಮೀ.
 ೨೨.೦೭.೧೪ : ಸರ್ವರಿಗೂ ಏಕಾದಶೀ (ಕಾಮದಾ).
 ೨೩.೦೭.೧೪ : ದ್ವಾದಶೀ ಪಾರಣೆ.
 ೨೬.೦೭.೧೪ : ದರ್ಶ, ಭೀಮನ ಅಮವಾಸ್ಯೆ, ವಿಷ್ಣುಪಂಚಕ ವ್ರತ.

ಶ್ರೀಜಯ ಸಂವತ್ಸರ ಶ್ರಾವಣಮಾಸ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ (ಮಾಸನಿಯಾಮಕ : ಧನ್ಯಾ ಶ್ರೀಧರ)

- ೨೭.೦೭.೧೪ : ಪಾಡ್ಯ.
 ೨೮.೦೭.೧೪ : ದ್ವಿತೀಯಾ, ಚಂದ್ರದರ್ಶನ.
 ೩೧.೦೭.೧೪ : ಚತುರ್ಥಿ, ನಾಗಚತುರ್ಥಿ.
 ೦೧.೦೮.೧೪ : ಪಂಚಮೀ, ನಾಗಪಂಚಮೀ.
 ೦೨.೦೮.೧೪ : ಷಷ್ಠಿ, ಕಲ್ಪಿಜಯಂತಿ.
 ೦೪.೦೮.೧೪ : ಅಷ್ಟಮೀ, ದುರ್ಗಾಷ್ಟಮೀ
 ೦೫.೦೮.೧೪ : ನವಮೀ, ಮಂಗಳಗೌರೀ ವ್ರತ.
 ೦೬.೦೮.೧೪ : ದಶಮೀ.
 ೦೭.೦೮.೧೪ : ಸರ್ವರಿಗೂ ಏಕಾದಶೀ (ಪುತ್ರದಾ).
 ೦೮.೦೮.೧೪ : ದ್ವಾದಶೀ ಪಾರಣೆ, ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀವ್ರತ.
 ೧೦.೦೮.೧೪ : ನೂಲಹುಣ್ಣಿಮೆ, ರಕ್ಕಾಬಂಧನ, ನೂತನ ವಟುಗಳಿಗೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಋಗ್ವೇದಿ, ಯಜುರ್ವೇದಿಗಳಿಗೆ ಉಪಾಕರ್ಮ, ಹಯಗ್ರೀವ ಜಯಂತಿ, ಅನ್ನಾಧಾನ

ಶ್ರೀಜಯ ಸಂವತ್ಸರ ಶ್ರಾವಣಮಾಸ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ (ಮಾಸನಿಯಾಮಕ : ಧನ್ಯಾ ಶ್ರೀಧರ)

- ೧೨.೦೮.೧೪ : ದ್ವಿತೀಯಾ, ರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಧ್ಯಾರಾಧನೆ
 ೧೭.೦೮.೧೪ : ಅಷ್ಟಮಿ, ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ, ಸಿಂಹಸಂಕ್ರಮಣ, ಚಂದ್ರೋದಯ ರಾತ್ರಿ: ೧೨.೦೭ಕ್ಕೆ
 ೧೮.೦೮.೧೪ : ತಿತ್ಯಂತೇ ಪಾರಣ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦.೦೮ರ ಬಳಿಕ.
 ೧೯.೦೮.೧೪ : ಮಂಗಳಗೌರೀವ್ರತ.
 ೨೦.೦೮.೧೪ : ದಶಮೀ.
 ೨೧.೦೮.೧೪ : ಸಕಲ ವೈಷ್ಣವರಿಗೂ ಏಕಾದಶೀ (ಅಜಾ).
 ೨೨.೦೭.೧೪ : ದ್ವಾದಶೀ ಪಾರಣೆ, ಪ್ರದೋಷ.
 ೨೫.೦೮.೧೪ : ದರ್ಶ, ಬೆನಕನ ಅಮವಾಸ್ಯೆ, ವಿಷ್ಣುಪಂಚಕ ವ್ರತ, ಕುಶ ಗ್ರಹಣ.

ಶ್ರೀಜಯ ಸಂವತ್ಸರ ಭಾದ್ರಪದಮಾಸ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ (ಮಾಸನಿಯಾಮಕ : ಬುದ್ಧಿ-ಹೃಷಿಕೇಶ)

- ೨೬.೦೮.೧೪ : ಪಾಡ್ಯ, ಪ್ರೋಷ್ಠಪದಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತ ಪ್ರವಚನ ಪ್ರಾರಂಭ.
 ೨೭.೦೮.೧೪ : ಚಂದ್ರದರ್ಶನ, ಬಲರಾಮಜಯಂತಿ, ಧನ್ಯಂತರಿ ಜಯಂತಿ

- ೨೮.೦೮.೧೪ : ಗೌರೀ ಶ್ರೀಯಾ, ಸ್ವರ್ಣಗೌರಿವ್ರತ, ಮಾಹಜಯಂತೀ, ತಾಪಸುನ್ವಾದಿ.
 ೨೯.೦೮.೧೪ : ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ.
 ೩೦.೦೮.೧೪ : ಋಷಿಪಂಚಮೀವ್ರತ (ವ್ರತ ಗ್ರಹಣ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯಾಪನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ)
 ೩೧.೦೮.೧೪ : ಸೂರ್ಯ ಷಷ್ಠೀ, ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನದಿಂದ ಅಶ್ವಮೇಧ ಫಲ.
 ೦೨.೦೯.೧೪ : ಅಷ್ವಮೀ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾದೇವಿ ಆಹ್ವಾನ.
 ೦೩.೦೯.೧೪ : ನವಮೀ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಗೌರೀ ಪೂಜೆ.
 ೦೪.೦೯.೧೪ : ದಶಮೀ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಾದೇವಿ ವಿಸರ್ಜನೆ, ದೋರಬಂಧನ,
 ೦೫.೦೯.೧೪ : ಸರ್ವರಿಗೂ ಏಕಾದಶೀ (ಪರಿವರ್ತಿನೀ).
 ೦೬.೦೯.೧೪ : ದ್ವಾದಶೀ ಪಾರಣೆ, ವಾಮನಜಯಂತೀ.
 ೦೭.೦೮.೧೪ : ವಿಷ್ಣುಪಂಚಕವ್ರತೋಪವಾಸವಿಲ್ಲ.
 ೦೮.೦೯.೧೪ : ಅನಂತವ್ರತ, ಅನ್ನಾಧಾನ
 ೦೯.೦೯.೧೪ : ಅನಂತನ ಹುಣ್ಣಿಮೆ, ವಿಷ್ಣುಪಂಚಕೋಪವಾಸವಿಲ್ಲ, ಮಹಾಲಯ ಪ್ರಾರಂಭ.

★★

ಗುರುಗಳ ಪುಣ್ಯ ದಿನಗಳು

- ೧೨.೦೭.೧೪ : ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪತೀರ್ಥರು (ಉ. ಮ)(ಮೈಸೂರು)
 ೧೬.೦೭.೧೪ : ಶ್ರೀಮಟ್ಟಣಾಕೃತ್ಪಾದರು (ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥರು)(ಮಳಬೇಡ)
 ೧೭.೦೭.೧೪ : ಶ್ರೀಸತ್ಯನಿಧಿತೀರ್ಥರು (ಶ್ರೀಪಾ. ಮ.)(ಮುಳಬಾಗಿಲು)
 ೨೨.೦೭.೧೪ : ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾನಿಧಿತೀರ್ಥರು (ವ್ಯಾ. ಮ)
 ೨೬.೦೭.೧೪ : ಶ್ರೀ ಸತ್ಯಾಧೀಶತೀರ್ಥರು (ಉ. ಮ) (ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿ)
 ೨೭.೦೭.೧೪ : ಶ್ರೀಗೋಪಾಲ ಒಡೆಯರು (ವ್ಯಾ. ಮ)
 ೦೨.೦೮.೧೪ : ಶ್ರೀವಿದ್ಯಾಪೂರ್ಣತೀರ್ಥರು (ವ್ಯಾ. ಮ)
 ೦೩.೦೮.೧೪ : ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತತೀರ್ಥರು (ವ್ಯಾ. ಮ)
 ೦೩.೦೮.೧೪ : ಶ್ರೀಸತ್ಯವರತೀರ್ಥರು (ಉ. ಮ) (ಸಂತೇಬಿದನೂರು)
 ೦೮.೦೮.೧೪ : ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಥತೀರ್ಥರು (ವ್ಯಾ. ಮ)
 ೧೨.೦೮.೧೪ : ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳು (ರಾ. ಮ) (ಮಂತ್ರಾಲಯ)
 ೧೪.೦೮.೧೪ : ಶ್ರೀಸುಜ್ಞಾನೇಂದ್ರತೀರ್ಥರು (ರಾ. ಮ) (ನಂಜನಗೂಡು)
 ೧೮.೦೮.೧೪ : ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಶತ್ತ್ವಜ್ಞತೀರ್ಥರು (ಶ್ರೀಪಾ. ಮ) (ವೇಣಿಸೋಂಪುರ)
 ೨೩.೦೮.೧೪ : ಶ್ರೀಸತ್ಯಧರ್ಮತೀರ್ಥರು (ಉ. ಮ) (ಹೊಳೆಹೊನ್ನೂರು)
 ೨೮.೦೮.೧೪ : ಶ್ರೀಶಪೋನಿಧಿತೀರ್ಥರು (ಶ್ರೀಪಾ. ಮ) (ಪಳ್ಳಿಪಾಳ್ಯಂ)
 ೦೫.೦೯.೧೪ : ಶ್ರೀಸತ್ಯೇಷ್ಟತೀರ್ಥರು (ಉ. ಮ) (ಆತಕೂರು)
 ೦೬.೦೯.೧೪ : ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನವೇಂಕಟದಾಸರು
 ೦೯.೦೯.೧೪ : ಶ್ರೀಯಾದವಾರ್ಯರು (ಎಕ್ಕುಂಡಿ)
 ೧೦.೦೯.೧೪ : ಶ್ರೀಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿತೀರ್ಥರು (ಶ್ರೀಪಾ. ಮ) (ಮುಳಬಾಗಿಲು)
 ೦೩.೦೯.೧೪ : ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಪುಣ್ಯದಿನ (ಮಾನವಿ).

★★

ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವಸಂಶೋಧನಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪಾಠ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8.15 ರಿಂದ 9.15 ರವರೆಗೆ

1. ಛಾಂದೋಗ್ಯೋಪನಿಷದ್ವಾಕ್ಯ (ಟೀಕಾ ಹಾಗೂ ಖಂಡಾರ್ಥಸಮೇತ)

2. ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತ ಪಂಚಮಸ್ಕಂಧ (ಶ್ರೀವಿಜಯದ್ವಜೀಯ ಟೀಕಾಸಮೇತ)

ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವಸಭಾಂಗಣ, ಹನುಮಂತನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು

13.07.2014 - ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3.00 ಕ್ಕೆ

ಮದ್ದಪ್ಪಾರ್ ಯೂತ್ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ, ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀವ್ಯಾಸರಾಜ ಮಠ, ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರ್, ಬೆಂ.

17.07.14 - ಸಂಜೆ 6.00 ಕ್ಕೆ

ಪ್ರವಚನ: 'ಗುರುಭಾವಂ ವ್ಯಂಜಯಂತೀ', ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠ, ಜಯನಗರ 5 ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಬೆಂ.

18.07.14 - ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3.30 ಕ್ಕೆ

ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ, ಶ್ರೀಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಸಂಶೋಧನಮಂದಿರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

19-21.07.14 - ಸಂಜೆ 6.00 ಕ್ಕೆ

ಪ್ರವಚನ: ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶಕಲ್ಯಾಣ, ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀಉತ್ತರಾದಿ ಮಠ, ಟ್ರಿಪ್ಲಿಕೇನ್, ಚೆನ್ನೈ

20.07.14 - ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.00 ಕ್ಕೆ

ಪ್ರವಚನ: 'ಶ್ರೀಜಯಂತೀರ್ಥ ವೈಭವ', ಸ್ಥಳ: ಧರ್ಮಪ್ರಕಾಶ, ಚೆನ್ನೈ

21.07.14 ರಿಂದ 27.07.14 ರವರೆಗೆ ಸಂಜೆ 6.45 ಕ್ಕೆ

ಪ್ರವಚನ: 'ಭಗವದ್ಗೀತೆ 15 ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ'

ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀಕಾರಂಜಿ ಅಂಜನೇಯ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು

28.07.14 ರಿಂದ 03.08.14 ರವರೆಗೆ ಸಂಜೆ 06.45 ಕ್ಕೆ

ಪ್ರವಚನ: ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತ, ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಬೆಂಗಳೂರು.

04.08.14 ರಿಂದ 10.08.14 ರವರೆಗೆ ಸಂಜೆ: 6.45 ರಿಂದ

ಪ್ರವಚನ: ಮಹಾಭಾರತದ ಆದಿಪರ್ವ,

ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀವ್ಯಾಸರಾಜ ಮಠ, ಬೆಳ್ಳೆಗೋವಿಂದಪ್ಪದ್ವಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

11.08.14 - ಸಂಜೆ 5.30 ಕ್ಕೆ

ಪ್ರವಚನ: ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳ ಆರಾಧನೆ ನಿಮಿತ್ತ

ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠ, ಎನ್. ಆರ್. ಕಾಲೋನಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.

12.08.14 - ಸಂಜೆ: 6.45 ಕ್ಕೆ

ಪ್ರವಚನ: ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ವೈಭವ, ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವಸಭಾಂಗಣ, ಹನುಮಂತನಗರ, ಬೆಂ.

15.08.14 - ಸಂಜೆ: 6.30 ಕ್ಕೆ

ಪ್ರವಚನ: ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾತ್ರ

ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಠ, ನ್ಯೂಟೌನ್, ಅನಂತಪುರ.

17.08.14 - ಸಂಜೆ: 6.30 ಕ್ಕೆ

ಪ್ರವಚನ: ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾವತಾರ

ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವಸಭಾಂಗಣ, ಹನುಮಂತನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.

17.08.14 - ಸಂಜೆ: 7.30 ಕ್ಕೆ

ಪ್ರವಚನ: ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸಂದೇಶ

ಸ್ಥಳ: ಶ್ರೀಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ (ರಿ.)

ಕಾರ್ಯಾಲಯ : ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಕತ್ತರಿಗುಪ್ಪ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 028

ದೂ.: 26693974, 26693974

ಶ್ರೀಪೇಜಾವರಮಠಾಧೀಶರಾದ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಶ್ರೀವಿಶ್ವೇಶತೀರ್ಥಶ್ರೀಪಾದರು ಕಿರಿಯ ಪೀಠಾಧೀಶರಾದ ಶ್ರೀಶ್ರೀವಿಶ್ವಪ್ರಸನ್ನತೀರ್ಥಶ್ರೀಪಾದರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಗೋವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ 'ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಉಡುಪಿಯ ಸಮೀಪದ ನೀಲಾವರದಲ್ಲಿ 34 ಎಕರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗೋಶಾಲೆಯ ಪ್ರಥಮಹಂತದ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿದೆ. ಸುಮಾರು 1500 ಗೋವುಗಳ ಸೇವೆ ಜನರ ಅಭಿಮಾನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಿರಂತರ ನಡೆದಿದೆ. ಗೋವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 7 ಎಕರೆ ಜಾಗವನ್ನು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗೋವುಗಳಿಗೆ ನೀರುಣಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಸಿಹುಲ್ಲಿನ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಾಗಿ ಬೃಹತ್ತಾದ ಸರೋವರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು 1 ಕೋಟಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣದೇವರ ದೇಗುಲ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಗೋವುಗಳ ಸಾಕಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿನ 25,000/-ರೂ.ಗಳಂತೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 7 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು, ವರ್ಷಕ್ಕೆ 85 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರದಿಂದಲೇ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ವವಿದಿತವಾದ ಸಂಗತಿ.

ಸೇವಾ ವಿವರ

1. ಮಹಾಪೋಷಕರು ರೂ.1,00,000-00
2. ಪೋಷಕರು ರೂ.50,000-00
3. ಮಹಾದಾನಿಗಳು ರೂ. 25,000-000
4. ದಾನಿಗಳು ರೂ.10,000-00

ಇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಗೋಶಾಲೆಯ ಶಿಲಾಫಲಕದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿ ಸ್ಥಾಯಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದು.

ಶಾಶ್ವತಸೇವೆ

1. ಶಾಶ್ವತಗೋಗ್ರಾಸನಿಧಿ (ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1 ದಿನ) ರೂ.7,000-00
2. ಶಾಶ್ವತ ಗೋ ದತ್ತು ಸೇವೆ ರೂ.1,50,000-00
3. ಶಾಶ್ವತ ಗೋಗ್ರಾಸನಿಧಿ ಉತ್ತಮಕಲ್ಪ(ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1 ದಿನ) (ಸಮಸ್ತ ಗೋವುಗಳಿಗೆ ರೂ.70,000-00

ಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ, ಬಲಿಪಾಡ್ಯ, ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬ ಅಥವಾ ಹಿರಿಯರ ಶ್ರಾದ್ಧದ ದಿನದಂದು ತಾವು ಸೂಚಿಸಿದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಗೋಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸೇವಾಕರ್ತೃಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಾದ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ನೀಲಾವರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ನಡೆಯುವ ಸೇವೆಗಳು

1. ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಗೋದಾನ ಸೇವೆ ರೂ. 15,000-00
2. ಮಧ್ಯಮಕಲ್ಪ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಗೋದಾನ ಸೇವೆ ರೂ. 10,000-00
3. ಸಂಕಲ್ಪ ಗೋದಾನ ಸೇವೆ ರೂ.5,000/-
4. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಗೋದತ್ತು ಸೇವೆ ರೂ.15,000/-
5. ಒಂದು ದಿನದ ಗೋಗ್ರಾಸ ಸೇವೆ ರೂ.25,000/-
6. ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸೇವೆ ರೂ.500/- ಕ್ಷಿತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು

ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆ :

- ಎಂಟುಸಾವಿರ ಅಡಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವುಳ್ಳ ಸರೋವರ ನಿರ್ಮಾಣ, ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ 1 ಕೋಟಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂ.
- ಶಿಲಾಮಯ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣದೇವರ ಗರ್ಭಗುಡಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ 25 ಲಕ್ಷ ರೂ.
- ಪಿತ್ತಲಾಲೆ ರೂ. 15 ಲಕ್ಷ • ಪರಿಷ್ಕೃತ ಒಂದು ಅಪರಕರ್ಮ ಪಿತ್ತಲಾಲೆ ರೂ.3 ಲಕ್ಷ • ಜಲದಾಸೇವೆ (1 ವರ್ಷ) ರೂ. 1,001-00 • ಸರೋವರ ನಿರ್ಮಾಣಸೇವೆ (1 ಅಡಿ) ರೂ. 5,000-00 • ಸರೋವರ ನಿರ್ಮಾಣ ಸೇವೆ (1 ಚದರ ಅಡಿ) ರೂ.50,000-00 • ಒಂದು ಹಾಸುಗಲ್ಲು ಸೇವೆ ರೂ. 10,000-00.

ಸೇವೆಯ ಇತರ ವಿಧಾನಗಳು :

1. **ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಗೋಗ್ರಾಸ :** ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಭೋಜನದ ಮುನ್ನ ಗೋಗ್ರಾಸಸಮರ್ಪಣೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾದುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹುಂಡಿನಿಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ಗೋಗ್ರಾಸದ ಪುಣ್ಯ ಲಭಿಸುವುದು.
2. **ಗೋಮಹಿಮಾ ಪ್ರವಚನ :** ಗೋವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಪ್ರವಚನಸೇವೆಗಾಗಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ನಿಧಿಯ ಸಮರ್ಪಣೆ.
3. **ಗೋಮಹಿಮಾ ಪ್ರಕಾಶನ :** ಗೋವುಗಳ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶನ ಪಡಿಸಲು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು; ಗೋಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಭಕ್ತಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ವಿತರಿಸುವುದು.
4. **ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಸೇವೆ :** ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನ, ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳು, ಹೋಮ-ಹವನ ಮೊದಲಾದ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ, ಗೋಗ್ರಾಸದಾನದಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ನಿಧಿಯ ಸಮರ್ಪಣೆ.
5. **ಪಿತೃಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋಪೂಜೆ :** ಗೋಪೂಜೆಯು ಪಿತೃಕಾರ್ಯದ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಗವೂ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪಿತೃಕಾರ್ಯದ ದಿನದಂದು ಗೋಗ್ರಾಸದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ನಿಧಿಯ ಸಮರ್ಪಣೆ.
6. **ಗೋಪೂಜಾ ಉತ್ಸವಗಳು :** ಗೋಸೇವೆ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೋವುಗಳ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಉತ್ಸವ, ಪ್ರವಚನ, ಸ್ತೋತ್ರಪಾರಾಯಣ, ಭಜನೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದು.

ಗೋಸೇವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರಕರಾಗಿ, ಹುಂಡಿ ವಿತರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಅಥವಾ ನಾನಾರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ, ದೂರವಾಣಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ವಿನಂತಿ. ಕಾರ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಸಂಶ್ಲಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದು ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಅಥವಾ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ಸೇವಾಮೊತ್ತವನ್ನು ಫೋಷಿಸಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ದೇಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಷ್/ಚೆಕ್/ಆನ್‌ಲೈನ್/ಡಿ.ಡಿ. ಮೂಲಕ 'ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್(ರಿ)' ಎಸ್.ಬಿ. ಆಕೌಂಟ್ ನಂ.117010011002585 ಆಂಧ್ರಬ್ಯಾಂಕ್, ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ಸರ್ಕಲ್ ಶಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು (RTGS-IFSC Code: ANDB0001170) ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಿಂದ ರಶೀತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. 'ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್'ಗೆ 80ಜಿ ಆದಾಯತೆರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದು : www.govardhanagiri.net

- ಡಾ. ವ್ಯಾಸನಕೆರೆ ಪ್ರಭಂಜನಾಚಾರ್ಯ,
ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಗೋಸೇವಾ ಸಮಿತಿ

ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವಸಂಶೋಧನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ (ರಿ.)

'Pajaka', 89/24, III Cross, Mount Joy Road, Hanumanthanagar, Bangalore - 560 019
Website: www.vyasamadhwa.org Ph:26602802 — Email: info@vyasamadhwa.org

ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳು

1. ಪಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು; ಈಗಾಗಲೇ 2000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ತನ್ನ 'ಶ್ರೀಜಯತೀರ್ಥ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಗ್ರಂಥಾಲಯ'ದಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ.
2. ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವರ ಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದ ಹಾಗೂ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕೃತಿಗಳನ್ನು, ಹರಿದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶನಪಡಿಸುವುದು (ಐತರೇಯಪ್ರಕಾಶನ); ಈಗಾಗಲೇ 40000 ಪುಟಗಳಿಗೂ ಮೀರಿದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ, ಆಂಗ್ಲ ಹಾಗೂ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
3. 'ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರ ವೇದಾಂತಪಾಠಶಾಲಾ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಸರ್ವ-ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳ ಪಾಠ-ಪ್ರವಚನ, ಸ್ತೋತ್ರಪಾಠ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.
4. 'ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವಸೇವಾಪುರಸ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ': ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವೃದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಪ್ರತಿತಿಂಗಳು ಮಾಸಿಕ ಗೌರವಧನವನ್ನು ಆಜೀವ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು; ಪ್ರಕೃತ 26 ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ರೂ. 1500/-ಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದೆ.
5. ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತ, ಲೌಕಿಕ ವಿದ್ಯೆಯ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು.
6. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ರೂ. 12,000/-ಗಳ 'ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವಸೇವಾಪ್ರಶಸ್ತಿ'.
7. ಮಹಾಭಾರತತಾತ್ಪರ್ಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಕಂಠಪಾಠ ಒಪ್ಪಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ರೂ. 25,000/- ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಸುಮಧ್ವವಿಜಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ 'ಶ್ರೀಮಧ್ವಪ್ರಿಯ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಹಾಗೂ ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ 'ದಾಸಪ್ರಿಯ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಪ್ರದಾನ.
8. ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವರನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಸಂಶೋಧನಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ.
9. ಯುವಜನತೆಯಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾಜಾಗತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವರ ತತ್ತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಸಂಕೀರ್ಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿದ್ವದ್ಗೋಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.

ಅಪಾರವೆಚ್ಚದ ಈ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ಆಸ್ತಿ ಕಜನತೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆ. ರೂ. 15,000/- ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತದ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡುವವರಿಗೆ ಸರ್ವಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು, ಮಹಾಭಾರತತಾತ್ಪರ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಹಾಗೂ ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರಗಳ ಅನುವಾದಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಕಾಶನದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:

1. ದೇಣಿಗೆಗಳನ್ನು "ಶ್ರೀವ್ಯಾಸಮಧ್ವಸಂಶೋಧನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ(ರಿ.)", ಬೆಂಗಳೂರು - ಈ ಹೆಸರಿಗೆ ನಗದು / ಚೆಕ್ / ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮೂಲಕ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅಧಿಕೃತ ರಸೀತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.
2. 80ಎ ಆನ್ಯಾಯ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ "Sri Vyasa Madhwa Research Foundation (R)" ಎಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ದೇಣಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು.